Beantwoording technische vragen
Programmabegroting 2027-2030

t.b.v. raadsvergadering 3 november 2026

d.d. 23 oktober 2026

Inhoudsopgave

Partij STEM 3
Partij PRO 9
Partij Forum voor Democratie 16
Partij D66 31
Partij ChristenUnie 35
Partij CPB 37
Partij CDA 42
Partij BGL 47
Partij VVD 51
Partij Lijst van Andel 56

Partij STEM

Vraag 1
§2.1 Wonen en fysieke leefomgeving / §4.8.9 Woningbouw Welke concrete woningbouwprojecten liggen ten grondslag aan de ambitie van 1.600 tot 2.100 woningen tot 2035 en welk deel hiervan is reeds planologisch geborgd?
Antwoord
De ambitie voor het toevoegen van 1.600 tot 2.100 woningen voor de lokale en regionale behoefte volgt uit ons woningmarktonderzoek 2025 en is vastgelegd in het volkshuisvestingsprogramma, waar de raad recent advies over heeft gegeven. Een overzicht van de projecten en de planologische status is weergegeven in de halfjaarlijkse monitoring Stand van zaken woningbouw, die u in september heeft ontvangen.

Vraag 2
§2.1 Wonen en fysieke leefomgeving / §3.6 Beleidskeuze 1.9 Gebiedsontwikkeling Tuk Welke onderzoeken moeten nog worden uitgevoerd voor het gebiedsprogramma Tuk en welke financiële middelen zijn hiervoor reeds beschikbaar gesteld?
Antwoord
Financiële middelen zijn nog niet beschikbaar gesteld. Voor het gebiedsprogramma moeten alle benodigde onderzoeken nog worden verricht.

Vraag 3
§3.6 Beleidskeuze 1.14 Startersleningen Hoeveel startersleningen zijn in de afgelopen drie jaar toegekend, hoeveel aanvragen zijn afgewezen en welk aanvullend budget acht het college noodzakelijk voor de komende jaren?
Antwoord
Er zijn in 2025 en 2026 tot 20 oktober 53 startersleningen verleend. In deze periode zijn er meer startersleningen door ons toegewezen. Zestien van deze starters hebben al een lening aangevraagd bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn), maar deze moet nog getoetst worden door SVn. Vier starters hebben bericht gehad dat ze een lening mogen aanvragen. En een aantal starters heeft de lening uiteindelijk niet aangevraagd of deze is beëindigd toen deze al wel was ingediend. Wat de redenen hiervan zijn weten we niet. Als geen gebruik wordt gemaakt van de lening, valt dit weer vrij voor een nieuwe aanvraag. Voor 2027 stelt het college voor om € 500.000 beschikbaar te stellen. Hoeveel budget er in de jaren daarna nodig is, is lastig in te schatten, dit is onder andere afhankelijk van de woningmarkt, hypotheekrente en aanbod aan (nieuwe) woningen.

Vraag 4
§2.5 Leefbaarheid en Sport Welke criteria worden gehanteerd bij de beoordeling van locaties voor toekomstige kunstgrasvelden en wanneer ontvangt de raad de financiële onderbouwing?
Antwoord
Het huidige beleid ten aanzien van kunstgras wordt geüpdatet. Lag in het verleden de nadruk alleen op ruimtegebrek; tegenwoordig spelen onderwerpen zoals onder andere klimaat (bespeelbaarheid) en medegebruik (maatschappelijk) ook een belangrijke rol. Dit beleid wordt in 2027 nader uitgewerkt, zodat er weloverwogen en transparante keuzes kunnen worden gemaakt. Dit voorstel en de financiering hiervan wordt aan de raad voorgelegd.

Vraag 5
§2.5 Leefbaarheid / §3.6 Beleidskeuze 5.9 Kleine bijdrage, groot gebaar Welk budget is beschikbaar voor deze regeling, welke voorwaarden gelden voor aanvragen en hoe wordt de raad geïnformeerd over de besteding van de middelen?
Antwoord
Voor deze regeling wordt in 2027 € 50.000 en in de jaren 2028 t/m 2030 € 100.000 per jaar beschikbaar gesteld. De voorwaarden voor deze regeling moeten nog nader worden uitgewerkt. De raad kan via de gebruikelijke P&C documenten geïnformeerd worden over de aanwending van deze middelen.

Vraag 6
Bijlage 5 Investeringsplanning, post Survivalbaan Vollenhove Kan het college een uitsplitsing geven van de geraamde kosten voor de survivalbaan, de inrichting van de openbare ruimte, het struinpad en de externe inhuur?
Antwoord
Zie raadsvoorstel vergadering 20 oktober 2026.

Vraag 7
§3.9.1 Resultaatbestemming / §4.2.4 Weerstandsvermogen Waarom kiest het college ervoor om € 490.000 toe te voegen aan de Algemene reserve vaste buffer terwijl de weerstandsratio ruim boven de minimale norm ligt?
Antwoord
Dit wordt toegelicht in paragraaf 3.9.1. Deze storting is conform de uitgangspunten in de door de raad vastgestelde nota reserves en voorzieningen 2023.

Vraag 8
§3.2 Begroting en meerjarenbeeld / §4.4 Financiering Op welke rentepercentages en financieringsbehoefte zijn de geraamde rentelasten in de meerjarenbegroting gebaseerd?
Antwoord
De rentelasten in de programmabegroting 2027-2030 zijn enerzijds gebaseerd op de huidige aangetrokken langlopende leningen (verschillende rentepercentages) en een inschatting van de benodigde aanvullende financiering op basis van 3% rente.

Vraag 9
§3.2 Begroting en meerjarenbeeld / §3.6 Beleidskeuzes Welke structurele financiële ruimte resteert na uitvoering van alle voorgestelde beleidskeuzes?
Antwoord
De structurele begrotingsruimte is opgenomen in de tabel in § 3.2.

Vraag 10
§4.2.5 Risico Participatiewet Welke concrete maatregelen neemt het college om het risico van oplopende uitkeringslasten te beheersen?
Antwoord
Het risico van oplopende uitkeringslasten wordt beheerst door in te zetten op uitstroom naar (waar mogelijk betaalde) arbeid, vroegtijdige ondersteuning van inwoners met een uitkeringsaanvraag, rechtmatige verstrekking van uitkeringen en een doelmatige inzet van re-integratievoorzieningen.

Daarnaast werken we samen met onder meer het Doorstroompunt, het WerkgeversServicepunt, ondernemers en partners in de arbeidsmarktregio. Deze samenwerking is erop gericht jongeren waar mogelijk een startkwalificatie te laten behalen en hen anders naar duurzaam werk te begeleiden. Ook zetten we in op het voorkomen van instroom in de uitkering door werknemers die hun huidige werkplek verliezen, zo snel mogelijk naar ander passend werk te begeleiden. Tot slot worden ontwikkelingen in het uitkeringsbestand en de BUIG-middelen periodiek gemonitord, zodat waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Daarnaast kan het ook zo zijn dat wij extra BUG-middelen krijgen omdat het macrobudget door landelijke ontwikkelingen stijgt en ons budgetaandeel naar ratio ook.

Vraag 11

§4.2.5 Informatieveiligheid en uitval ICT-systemen / §4.6 Bedrijfsvoering
Welke maatregelen zijn de afgelopen twee jaar genomen om het risico op cyberincidenten te verkleinen en hoe vaak worden calamiteitenoefeningen uitgevoerd?

Antwoord

Belangrijkste maatregel van de afgelopen twee jaar was de inrichting van de 24/7 monitoring van onze systemen. Binnen de organisatie maken we gebruik van het Sir Askalot programma. Medewerkers worden periodiek door middel van een casus getoetst op hun kennis over AVG en informatieveiligheid. Jaarlijks wordt er minimaal 1 uitwijktest gehouden. Daarnaast zijn nog diverse kleinere maatregelen getroffen.

Vraag 12

§4.2.5 Bouwkostenstijgingen en tegenvallende aanbestedingen
Welke projecten kennen momenteel de grootste risico's op budgetoverschrijdingen als gevolg van stijgende bouwkosten of aanbestedingsresultaten?

Antwoord

De belangrijkste risico's zijn:

- Stijgende bouwkosten en inflatie, waaronder prijsontwikkelingen van bouwmaterialen, installaties, energie en arbeidskosten.
- Tegenvallers tijdens de uitvoering, zoals onvoorziene omstandigheden in de bodem, archeologische vondsten, bodemverontreiniging of afwijkingen in de ligging van kabels en leidingen.
- Marktomstandigheden bij aanbestedingen, waarbij beperkt aanbod van geschikte aannemers, schaarste aan personeel en hoge werkvoorraden kunnen leiden tot hogere inschrijfprijzen.
- Vertragingen in procedures, bijvoorbeeld door vergunningstrajecten, bezwaarprocedures, stikstofproblematiek of andere wettelijke en ruimtelijke randvoorwaarden.
- Technische en duurzaamheidsvereisten, waarbij strengere eisen aan duurzaamheid, installatietechniek en regelgeving kunnen zorgen voor aanvullende investeringen.
- Omgevings- en weersinvloeden, die kunnen leiden tot vertragingen en daarmee extra kosten.

De risico's verschillen per projecttype. Bij infrastructurele projecten spelen met name onzekerheden in de ondergrond en prijsontwikkelingen van staal, asfalt en beton een rol. Bij woningbouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten zijn vooral grondprijzen, materiaal- en loonkosten, duurzaamheidseisen en regelgeving bepalende factoren. Voor energietransitie- en vastgoedprojecten vormen schaarste aan gespecialiseerde capaciteit en de kosten van technische installaties belangrijke aandachtspunten.

Samenvattend kan worden gesteld dat de risico's op budgetoverschrijdingen momenteel breed aanwezig zijn en zich dus niet beperken tot enkele specifieke

projecten. De mate waarin deze risico's zich daadwerkelijk voordoen, is afhankelijk van projectspecifieke omstandigheden, marktomstandigheden op het moment van aanbesteding en eventuele onvoorziene gebeurtenissen tijdens de uitvoering.

Vraag 13

§3.6 Beleidskeuze 7.4 Participatiebeleid
Hoe wordt gemeten of participatie daadwerkelijk vroegtijdig plaatsvindt en op welke wijze wordt de raad hierover geïnformeerd?

Antwoord

Per project bepalen we welke vorm van participatie passend is. Dit vindt u terug als onderdeel van inhoudelijke voorstellen dat aan college en of raad wordt voorgelegd. We willen hiermee borgen dat participatie op de opgave wordt afgestemd. Daarnaast ontvangt u binnenkort een verslag waarin u wordt geïnformeerd over de toepassing van participatie in onze gemeente.

Vraag 14

§3.6 Beleidskeuze 7.5 Wet open overheid (Woo)
Wat waren de totale kosten van de afhandeling van Woo-verzoeken in 2025 en welk budget is hiervoor opgenomen in de begroting 2027?

Antwoord

Binnen de reguliere formatie worden werkzaamheden verricht voor de uitvoering van de Woo. Dit betreft zowel de coördinerende inzet binnen Organisatieadvies (totaal 1,4 formatie, waarvan 0,7 fte tijdelijk) als de decentrale inzet binnen andere teams. Naast deze reguliere inzet is in 2025 € 13.000 aan aanvullende kosten gemaakt voor bijvoorbeeld het inhuren van een extern bureau bij piekbelasting. Voor 2027 is hiervoor een budget van € 16.000 opgenomen. Daarnaast wordt voorgesteld de coördinatie uit te breiden naar in totaal structureel 1,6 fte.

Vraag 15

§4.1.7 Afvalstoffenheffing
Waarom wordt de egalisatievoorziening reiniging niet sneller afgebouwd ten gunste van een lagere afvalstoffenheffing voor inwoners?

Antwoord

In de nota reserves en voorzieningen is vastgelegd dat de voorziening is ingesteld om jaarlijkse mee- en tegenvallers binnen huishoudelijk afval op te vangen. Een egalisatievoorziening biedt de mogelijkheid om tariefschommelingen op te vangen. Er wordt hierbij gekeken naar het lopende jaar en er wordt gekeken naar de volgende 4 jaar. Om tariefschommelingen zoveel mogelijk te voorkomen, wordt de voorziening gefaseerd ingezet. Daarnaast zijn er binnen afvalstoffenheffing nog diverse risico's, die op pagina 48 van de Programmabegroting worden vermeld. Het sneller afbouwen van de voorziening zou leiden tot een sterkere stijging van het tarief in de toekomst.

Vraag 16

§4.1.8 Rioolheffing
Kan het college toelichten waarom een stijging van de rioolheffing noodzakelijk wordt geacht terwijl de voorziening riolering ruim boven de in de nota genoemde norm uitkomt?

Antwoord

We baseren ons hierbij op de nota reserves- en voorzieningen waar is vastgelegd dat de voorziening is ingesteld om jaarlijkse mee- en tegenvallers binnen riolering op te vangen. Een egalisatievoorziening biedt de mogelijkheid om tariefschommelingen op te vangen. Er wordt hierbij gekeken naar het lopende jaar en er wordt gekeken naar de volgende 4 jaar. Om tariefschommelingen zoveel mogelijk te voorkomen, wordt de

voorziening gefaseerd en gelijkmatig ingezet. Daarnaast zijn de renteontwikkelingen bij de riolering nog een belangrijk risico. Vorig jaar is al aangekondigd dat naast de stijging van 7,7% in 2026 ook de tarieven voor 2027 en 2028 met 5% te verhogen (exclusief inflatie). Dit is voor 2027 nu uiteindelijk uitgekomen op 5,5%.

Vraag 17

§4.8.1 Investeringsprogramma
Kan het college per investeringsproject aangeven welke projecten nog niet financieel zijn afgedekt en welke dekking hiervoor in de komende jaren wordt voorzien?

Antwoord

Dit is geen technische vraag.

Vraag 18

§4.6 Bedrijfsvoering
De personeelsformatie groeit in de komende jaren. Kan het college aangeven welke functies worden toegevoegd, welke taken hiermee worden uitgevoerd en welke structurele lasten hieruit voortvloeien?

Antwoord

Het betreffen de volgende voorliggende beleidskeuzes:
1.13a Waterbeheer openbare ruimte: rioolbeheerder, beheerder water, beheerder kunstwerken.
2.1 Contractmanager.
5.4 Bibobonderzoeker.
7.5 Contactfunctionaris Woo.
7.6 Gerichte uitvoeringskracht.
De structureel benodigde middelen zijn opgenomen in de tabellen op pagina 36/37.

Vraag 19

§4.2.5 Risicoparagraaf
Kan het college aangeven welke risico's sinds de vorige begroting zijn toegenomen, welke zijn afgenomen en wat daarvan de financiële gevolgen zijn?

Antwoord

Toegenomen:
1. Dividend nutsbedrijven en BNG € 75.000 (laag).
2. Open einde regeling sociaal domein: afname € 10.000, maar totaal (€ 425.000) van ruim naar hoog.
3. VMR € 500.000 (laag).
4. Buig budget € 200.000 (laag).

Afgenomen:
1. Btw compensatiefonds €125.000 en van categorie ruim naar laag.
2. Begeleid wonen € 700.000 (hoog).
3. Participatiewet € 600.000, maar van ruim (€ 1,9 miljoen) naar hoog (€ 1,3 miljoen).

(laag: 20% / ruim: 40% / hoog: 60%)

Vraag 20

§3.2 Financieel Meerjarenperspectief
Kan het college inzichtelijk maken welke incidentele baten en lasten zijn verwerkt in het begrotingssaldo per jaar van de meerjarenraming?

Antwoord

In bijlage 5 (pagina 108 e.v.) is een overzicht opgenomen van de incidentele baten en lasten per jaar. Deze hebben, met uitzondering van de eenmalige dotatie aan de

Algemene reserve in 2027, geen invloed op het begrotingssaldo omdat elk geraamd bedrag gelijktijdig verrekend wordt met een reserve.

Vraag 21
§4.7 Verbonden partijen Welke financiële en bestuurlijke risico's ziet het college bij de verbonden partijen en op welke wijze worden deze gemonitord?
Antwoord
Een lagere of geen dividenduitkering bij een aantal verbonden partijen, zoals de nutsbedrijven en de BNG is een financieel risico. Dit omdat met name de nutsbedrijven voor grote investeringsopgaven staan in verband met de energietransitie. Het financiële risico bij de BNG heeft te maken met gevolgen van onder andere de reorganisatie bij de bank. Verder loopt de gemeente een financieel risico bij de gemeenschappelijke regelingen. Denk hierbij aan de GGD IJsselland, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst. Van de verbonden partijen wordt de jaarstukken ontvangen, die op de (aandeelhouders-)vergaderingen worden behandeld en waarover het college wordt geadviseerd.

Vraag 22
§2.7 Financiën en bedrijfsvoering Welke concrete prestatie-indicatoren worden gehanteerd om te beoordelen of de in de begroting opgenomen doelen daadwerkelijk worden gerealiseerd?
Antwoord
Om dat te kunnen beoordelen zijn de in de begroting opgenomen acties voor het jaar 2027 SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) geformuleerd.

Vraag 23
§4.1 Lokale heffingen Kan het college per gemeentelijke heffing aangeven welk deel van de stijging is toe te schrijven aan inflatiecorrectie en welk deel voortkomt uit beleidskeuzes?
Antwoord
De stijging van de OZB heeft te maken met inflatiecorrectie. De stijging van de afvalstoffenheffing heeft te maken met inflatiecorrectie. De stijging van de rioolheffing heeft te maken met de inflatiecorrectie en daarnaast met een beleidskeuze rondom waterbeheer openbare ruimte (1.13 op pagina 36). Daarnaast is er vorig jaar een beleidskeuze gemaakt om de btw in de tarieven te verrekenen die nog doorwerkt in 2027.

Vraag 24
§4.8 Investeringen Welke investeringen zijn sinds de kadernota toegevoegd, gewijzigd of doorgeschoven en wat is hiervan de financiële impact op het meerjarenperspectief?
Antwoord
Deze zijn er niet behalve de na de PPN vastgestelde raadsbesluiten en de nu voorliggende beleidskeuzes.

Partij PRO

Vraag 1
Aanscherpen indicatiestelling - positieve gezondheid **Pagina 12** Voor een stevig vangnet voor wie dat nodig heeft, wordt de indicatiestelling aangescherpt conform de uitgangspunten van positieve gezondheid. Kan worden aangegeven waar en wanneer deze uitgangspunten zijn vastgelegd en wat de definitie/omschrijving is van positieve gezondheid? Wat moet het beoogde effect, inhoudelijk en/of financieel, zijn van deze aanscherping?
Antwoord
Wij streven naar een objectieve en transparante indicatiestelling, waarbij onze meest kwetsbare inwoners passende ondersteuning ontvangen. Onder Positieve Gezondheid verstaan wij een brede kijk op gezondheid, waarbij niet de beperking of aandoening centraal staat, maar wat iemand zelf kan, eventueel met ondersteuning vanuit het sociaal netwerk, en wat voor diegene van waarde is. Uitgangspunten zijn het versterken van eigen regie, zelfredzaamheid en participatie. Deze uitgangspunten en de criteria voor indicatiestelling zijn verwerkt in de opzet en werkwijze van het Normenkader Begeleiding van Bureau HHM, dat wij vanaf 2027 zullen toepassen. Het beoogde effect van deze aanscherping is een meer uniforme, objectieve en passende indicatiestelling. Hierdoor ontvangen inwoners ondersteuning die aansluit bij hun situatie en mogelijkheden. Daarnaast maakt het werken met dit normenkader het mogelijk de inzet van ondersteuning en de bijbehorende budgetten beter te monitoren en te sturen.

Vraag 2
Vergroeningsplan openbare ruimte **Pagina 18 en 31** Een vergroeningsplan wordt opgesteld waarmee de mogelijkheden om te vergroenen kunnen worden benut. Hiervoor wordt € 40.000 gereserveerd. Is dit bedrag alleen bedoeld voor het opstellen van het plan of ook voor maatregelen? De toelichting op pagina 31 wekt de indruk dat het plan te vergroenen plekken in bestaande wijken in beeld brengt. Moet het zo worden gelezen dat de prioritering en de te nemen maatregelen met bijbehorende financiën niet in dit plan worden meegenomen?
Antwoord
Dit bedrag is inderdaad bedoeld voor het opstellen van het plan met een focus op basiskwaliteit natuur en de 3-30-300 regel. In het coalitieakkoord is dit plan voor nieuw aan te leggen wijken opgenomen. Maar er zijn ook inwoners die hittestress ervaren en de fractie PRO heeft hier in het afgelopen jaar brede aandacht voor gevraagd. Daarom wil het college bij het opstellen van dit plan ook kijken waar ze in bestaande wijken kunnen vergroenen vanuit de klimaatopgave. Wanneer het plan opgesteld is, wordt de raad geïnformeerd en voor de gewenste uitvoering zal er een voorstel aan u voorgelegd worden.

Vraag 3
Circulair werken en samenhang van kaders **Pagina 18 en 87** Wat is de relatie tussen het voornemen om circulariteitseisen te formuleren voor de inrichting van de openbare ruimte (LIOR) en het voornemen om het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen te gaan ondertekenen? Hoe verhouden deze eisen in de LIOR zich tot het voornemen om een Maatlat groene omgeving op te stellen en de uitwerking van de Basis Kwaliteit Natuur? Waar raken deze acties elkaar wat betreft doel, maatregel en financiële dekking?
Antwoord
Het convenant schoon en emissieloos bouwen is door het college ondertekend. Met de ondertekening wordt ingezet op minder gebruik van fossiele brandstoffen. Daarmee worden er minder primaire grondstoffen gebruikt wat onder andere een doelstelling is vanuit circulariteit. Een maatlat groene omgeving en de uitwerking van de Basis Kwaliteit Natuur versterken indirect de circulariteitseisen. Immers door meer groen ontstaat meer schaduw en daarmee lokaal minder hitte stres. Het neveneffect is dat er minder koeling nodig is en daarmee wordt weer minder materieel (of energie) toegepast.

Vraag 4
Gewasbeschermingsmiddelen **Pagina 23** Wat wordt beoogd met het bepalen van een onderbouwde richting rond gewasbeschermingsmiddelen? Volgt dit voornemen uit een wettelijke of bestuurlijke opdracht? Leidt dit tot een voorstel aan de raad?
Antwoord
Met het bepalen van een onderbouwde richting bedoelen wij het ontwikkelen van een gemeentelijk handelingsperspectief voor vraagstukken rondom gewasbeschermingsmiddelen. Aanleiding zijn landelijke en provinciale ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor leefomgeving en ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Het project vloeit voort uit een bestuurlijke opdracht. Of dit leidt tot een voorstel aan de raad hangt af van de uitkomsten van de verkenning. De raad wordt hierover in december/januari nader geïnformeerd.

Vraag 5

Toekomstgerichte werkomgeving - investeringskrediet

Pagina 24, 35, 37 en 87; bijlage 9

In het bestedingsplan is voor de toekomstgerichte werkomgeving een investering van € 11 miljoen opgenomen. Voor 2027 wordt onder meer gesproken over het opzetten van de projectorganisatie, het maken van ontwerpen en het starten van de eerste fase.
Wordt met beslispunt 4 van het raadsvoorstel het volledige investeringskrediet van € 11 miljoen nu al door de raad beschikbaar gesteld?
Zo ja:
a. hoe is het bedrag van € 11 miljoen opgebouwd;
b. welke post voor onvoorzien en/of risico is hierin opgenomen;
c. welke afzonderlijke besluitmomenten voor de raad volgen daarna nog voor de uitvoering van het project?

Antwoord

a. Verduurzaming € 6,2 miljoen
   Verbouwing installaties € 3,6 miljoen
   Inrichting € 0,9 miljoen
   Hybride vergadervoorzieningen € 0,3 miljoen
b. Binnen het budget van € 11 miljoen is rekening gehouden met 10% voor bouwkostenstijgingen en onvoorzien tot periode bouw.
c. Er zijn geen verdere besluitmomenten voorzien.

Vraag 6

Weerstandsratio en vaste buffer

Pagina 24, 40, 57 en 67

De weerstandsratio bedraagt voor 2027 4,9, terwijl in de Programmabegroting een ratio tussen 1 en 2 als beoogd resultaat voor een gezond weerstandsvermogen wordt genoemd en de beleidsmatige signaleringswaarde minimaal 1,0 bedraagt.
Hoe moeten deze waarden ten opzichte van elkaar worden gelezen? Is de bandbreedte van 1 tot 2 een streefwaarde, een beleidsmatige norm of uitsluitend een kwalificatie?
Wat bedraagt de weerstandsratio voor 2027 vóór en na de voorgestelde storting van € 490.000 in de Algemene reserve vaste buffer? Welk deel van de beschikbare weerstandscapaciteit is nodig om een ratio van respectievelijk 1,0 en 2,0 te bereiken?

Antwoord

De bandbreedte tussen 1 en 2 is een signaleringswaarde. Deze is vooral van belang in het kader van het toezicht door de provincie. Binnen onze gemeente wordt elke waarde groter dan 1 als voldoende beschouwd.
Voor de aanvullende storting bedraagt de ratio 4,8. Na storting de in de vraag aangehaalde 4,9. Bij een buffer van € 4 miljoen komt de ratio op 1 uit en bij € 8 miljoen op 2.

Vraag 7
Woldmeenthe - Steenwijk **Pagina 14** 1. Kan het college nader toelichten waarom voor Woldmeenthe nog steeds een positief resultaat van circa € 1,3 miljoen NCW wordt verwacht, terwijl de resterende woon-werk- en kantoorlocaties al langere tijd moeilijk verkoopbaar zijn? 2. Welke financiële gevolgen heeft een eventuele functiewijziging van de resterende kantoor- en woonwerkkavels naar woningbouw? 3. Het grootste projectrisico bedraagt € 960.000 (afzet huidige beschikbare kavels). Welke concrete maatregelen worden genomen om dit risico te beperken?
Antwoord
De prognose van de kavelopbrengsten wordt jaarlijks geactualiseerd. Met andere woorden er vinden geen afboekingen hierop plaats. Momenteel is een projectgroep aan het onderzoeken of er andere functies/bestemmingen voor deze kavels gevonden kunnen worden. Zodra dit bekend is kunnen wij opnieuw de ramingen van de grondopbrengsten actualiseren binnen deze exploitaties en dan pas is het inzichtelijk welke financiële gevolgen dit heeft.

Vraag 8
Kornputkwartier - Steenwijk **Pagina 16** 1. Waarom zijn voor Kornputkwartier geen projecteigen risico's opgenomen, terwijl nog circa € 2,1 miljoen aan kosten en € 6,8 miljoen aan opbrengsten gerealiseerd moeten worden? 2. Is het college van mening dat er geen risico bestaat op vertraging door netcongestie, stijgende kosten of afzetproblemen? Zo ja, waarop is deze inschatting gebaseerd?
Antwoord
Binnen deze exploitatie verkoopt de gemeente alleen de kavels voor de 2 kappers en vrijstaande woningen. De verkoop van deze kavels vormt geen risico. Voor de overige gronden/kavels is er een overeenkomst met OCB gesloten en ligt het risico dan ook bij de ontwikkelaar zelf. Er zijn geen risico's m.b.t. netcongestie en stikstof.

Vraag 9
Willemsoord **Pagina 17** 1. Wat is de actuele planning voor de uitgifte van de gronden voor de zes sociale huurwoningen? De gesprekken hierover lopen al enkele jaren en de prestatieafspraken zijn verlopen. 2. Welke financiële gevolgen heeft het niet realiseren van deze sociale huurwoningen binnen de huidige grondexploitatie?
Antwoord
Doel is om dit jaar de verkoop af te ronden. De startbouw is gepland rond het tweede kwartaal van 2027, maar is afhankelijk van tijdige stroomaansluiting.

Vraag 10
Kuinderdiep - Kuinre **Pagina 18** 1. Kan het college inzicht geven in de actuele stand van zaken rond de nutsaansluitingen en de gevolgen daarvan voor de fasering? 2. Waarom is uitsluitend een stikstofrisico opgenomen, terwijl ook netcongestie expliciet als knelpunt wordt genoemd?
Antwoord
1. De netwerken zijn voor de zomer 2026 aangelegd en door Liander is een trafostation geplaatst. De aansluiting op het net is nog afhankelijk van een benodigde vergunning van de provincie Overijssel als wegbeheerder. De uitgifte van de kavels is daarvan afhankelijk. 2. Netcongestie wordt hier niet als bijzonder knelpunt gezien omdat er al lang en intensief overleg is met de netbeheerder Liander. Dat maakt deze ontwikkeling wel bijzonder omdat Liander binnen onze gemeente alleen in Kuinre en Blankenham als netbeheerder werkzaam is en daarom expliciet benoemd.

Vraag 11
Noordermaten fase 4 - Blokzijl **Pagina 19** 1. Welke financiële consequenties heeft een eventuele wijziging van acht seniorenwoningen naar een schoollocatie binnen Noordermaten fase 4? 2. Is hiervoor al een aangepaste exploitatieberekening opgesteld?
Antwoord
De waarde van de grond voor bestemming school zal d.m.v. een waardebepaling in beeld gebracht moeten worden. Het eventuele verschil zal hoogst waarschijnlijk volgend jaar in beeld zijn bij de actualisatie van deze Grex. Maar de waarde van de grond voor een school is in de huidige markt meestal iets lager dan de waarde van de grond voor woningbouw.

Vraag 12
Boterberg-Zuid - Oldemarkt **Pagina 22** 1. Voor Boterberg-Zuid vormt het tijdelijke zonnepark het grootste risico. Uit de tabel volgt dat het risicobedrag van € 210.250 is gebaseerd op een kans van 25% en een financieel gevolg van € 841.000. Kan het college toelichten hoe dit financiële gevolg van € 841.000 is opgebouwd? 2. Welke afspraken zijn gemaakt over beëindiging van het tijdelijke gebruik en toekomstige uitgifte van deze gronden als bedrijvenkavels? 3. Welke financiële gevolgen ontstaan indien het terrein ook na 2034 in gebruik blijft voor energieopwekking?
Antwoord
1. De planeconoom bepaalt aan de hand van bepaalde parameters de kans van optreden en dus hoeveel procent risico genomen moet worden, in dit geval is dat 25% kans van optreden. Dan wordt de netto contante waarde van dit jaar tezamen met de doorgerekende NCW van het jaar van optreden van het risico opgeteld en daarvan wordt 25% genomen als risicobedrag.

2. De gronden worden weer schoon opgeleverd voor verkoop als bedrijfskavels. Gemaakte kosten voor het opruimen komen voor rekening van de eigenaar. De opbrengsten en kosten zijn begroot in onze lopende grondexploitatie.
3. In de grex is een verkoopopbrengst begroot van € 1,2 miljoen. Op het moment dat er wel besloten wordt om een doorstart te maken met het Zonnepark of andere activiteiten dan verkoop van bedrijfskavels zal conform de BBV-regelgeving de opbrengsten afgewaardeerd moeten worden. Het is dan geen actieve grex meer.

Vraag 13

Verschil in actueel risicoprofiel grondbedrijf

Pagina 26 MBG en pagina 99 Programmabegroting

In de Meerjarenbegroting Grondexploitaties wordt het actuele risicoprofiel berekend op € 1.015.678 en omschreven als circa € 1 miljoen. In de Programmabegroting wordt op pagina 99 een actueel risicoprofiel van circa € 1,274 miljoen genoemd.
Kan het college toelichten waardoor dit verschil ontstaat en welk bedrag als actueel risicoprofiel moet worden gehanteerd?
Welk van beide bedragen is gebruikt bij de berekening van de weerstandsratio van 4,9?

Antwoord

Het bedrag dat voor het weerstandvermogen wordt gehanteerd is correct, met uitzondering van een typefout bij bedrijventerreinen. Hier dient € 210.000 te worden gelezen in plaats van € 194.000. De weerstandsratio blijft hierdoor echter ongewijzigd. Met deze correctie sluit de paragraaf aan op de MBG. Voor de waardering van het weerstandsvermogen hanteren wij een bestendige gedragslijn door uit te gaan van het bruto risicoprofiel.

Vraag 14

Machtiging om van grondprijzen af te wijken

Pagina 4 Programmabegroting en pagina 29 MBG

De raad wordt gevraagd het college te machtigen om, indien markt- en economische omstandigheden daartoe aanleiding geven, tegen andere grondprijzen te verkopen dan in de betreffende grondexploitaties zijn opgenomen, onder de voorwaarde van een blijvend minimaal sluitende grondexploitatie.
Kan het college aangeven:
a. wat de exacte reikwijdte van deze machtiging is;
b. of hiermee ook kan worden afgeweken van de bandbreedtes en minimumprijzen uit de geldende Grondprijzenbrief;
c. of de voorwaarde van een minimaal sluitende grondexploitatie per afzonderlijke grondexploitatie wordt beoordeeld;
d. op welke wijze de raad wordt geïnformeerd wanneer van de in de grondexploitatie opgenomen grondprijs wordt afgeweken?

Antwoord

a. Deze bevoegdheid is beperkt tot gevallen waarin de betreffende grondexploitatie ondanks de aangepaste grondprijs minimaal sluitend blijft. Het college kan hiermee sneller inspelen op marktontwikkelingen zonder dat voor iedere prijsaanpassing een afzonderlijk raadsbesluit noodzakelijk is.
b. Afwijking van de in de Grondprijzenbrief opgenomen bandbreedtes of minimumprijzen is alleen mogelijk voor zover dit noodzakelijk is vanwege markt- en economische omstandigheden en mits wordt voldaan aan de voorwaarde dat de betreffende grondexploitatie minimaal sluitend blijft. De machtiging ziet niet op

het wijzigen van de Grondprijzenbrief zelf, maar uitsluitend op concrete transacties binnen de vastgestelde grondexploitaties.

c. Ja

d. De raad wordt geïnformeerd via de reguliere planning- en controlcyclus en de periodieke actualisaties van de grondexploitaties. Daarbij wordt inzicht gegeven in de toegepaste grondprijzen, de reden voor eventuele afwijkingen en de effecten op het financiële resultaat van de betreffende grondexploitatie. Indien de afwijking leidt tot een wezenlijke wijziging van de kaders of financiële uitgangspunten, wordt de raad hierover afzonderlijk geïnformeerd.

Partij Forum voor Democratie

Vraag 1
Hoeveel financiële ruimte is er volgens de begroting in 2027, 2028, 2029 en 2030 nog voor nieuwe besluiten, na aftrek van alle al vastgelegde verplichtingen?
Antwoord
Zie de tabel op pagina 27 paragraaf 3.2.

Vraag 2
In het raadsvoorstel staat voor het bestedingsplan zowel € 12.427.000 als € 13.162.000. Waar komt het verschil van € 735.000 vandaan?
Antwoord
Het bedrag genoemd bij het argument had conform het beslispunt € 13.162.000 moeten zijn. Het verschil betreft de beleidskeuzes die bij de Perspectiefnota zijn voorgesteld om in het kader van de begroting op te nemen. Deze moeten nog formeel goedgekeurd worden en zijn daarom op het laatste moment toegevoegd aan het totaaloverzicht. Helaas is het eerdere bedrag in de toelichting blijven staan.

Vraag 3
Waarom zijn de financiële gevolgen van de plannen voor Vollenhove en de tijdelijke onderwijshuisvesting in Tuk al in de begroting verwerkt, terwijl de raad hierover pas op 20 oktober 2026 besluit? Is uitgegaan van instemming, en wat verandert er financieel als de raad een voorstel wijzigt of afwijst?
Antwoord
Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van de op dat moment voorliggende voorstellen. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt welke financiële consequenties deze voornemens kunnen hebben voor de gemeentelijke financiën. Indien de raad een voorstel had gewijzigd of afgewezen, zouden de financiële effecten daarvan via een begrotingswijziging, of een volgend planning- en controlmoment zijn verwerkt. De begroting kan gedurende het jaar worden (en wordt) aangepast aan de door de raad genomen besluiten. Inmiddels heeft de raad op 20 oktober 2026 positief besloten over de betreffende voorstellen. Daarmee sluiten de in de begroting opgenomen financiële ramingen aan bij de door de raad vastgestelde koers.

Vraag 4
Welke projecten verklaren de geraamde reserveonttrekkingen in 2026? Graag de vijf grootste onttrekkingen met bedragen.
Antwoord
Unilocatie € 1.200.000, verplaatsing scouting € 860.923, eenmalige kosten onderhoud gemeentehuis € 993.774, informatiebeveiliging € 903.405 en kosten museum € 2.797.603.

Vraag 5
Welke financiële kengetallen komen volgens de meerjarenraming dichter bij de grens van een ongunstigere signaleringscategorie (A, B of C)? Hoeveel ruimte resteert per kengetal tot die grens en welke maatregelen zijn voorzien om verdere verslechtering te voorkomen?
Antwoord
De solvabiliteitsratio bevindt zich al jaren in categorie B (oranje) tussen de 20 en 50%: in 2027 wordt dit ratio begroot op 27%. Er zijn geen specifieke maatregelen voorzien om verslechtering te voorkomen.

Vraag 6
Welke risico's bij jeugdzorg en Wmo zijn niet in geld uitgedrukt en hoe zijn die meegewogen bij de weerstandsratio.
Antwoord
Het grootste risico zijn de openeindregelingen voor jeugdzorg en Wmo. Hiermee is rekening gehouden in de berekening van het weerstandsvermogen/de weerstandsratio.

Vraag 7		
Waardoor veranderen de overheadkosten in 2027 ten opzichte van 2026? Graag het verschil in euro's voor personeel, ICT en huisvesting.		
Antwoord		
x1.000	**2026**	**2027**
Loonkosten	12.849	14.896
ICT kosten	2.800	3.061
Huisvestingskosten	1.081	1.662
De loonkosten zijn ten opzichte van de primitieve begroting 2026-2029 met ruim € 2,0 miljoen toegenomen als gevolg van indexatie. Daarbij zijn de subsidiabele lasten over 2027 (nog) niet doorbelast/verminderd vanuit de overhead. De ICT-kosten stijgen met circa € 0,3 miljoen ten opzichte van 2026. Deze toename wordt veroorzaakt door indexatie en de verdere doorontwikkeling van software. De huisvestingskosten nemen toe met bijna € 0,6 miljoen tot € 1.662.286. Van deze stijging heeft circa € 0,5 miljoen betrekking op de voorgestelde investering in een toekomstbestendige werkomgeving binnen het gemeentehuis.		

Vraag 8
Het financieringstekort loopt volgens de meerjarenprognose op van circa € 33,5 miljoen naar circa € 80 miljoen. Welke investeringen en balansposten verklaren deze stijging? Graag per jaar het verwachte financieringstekort, de nieuwe leningen, aflossingen en rentelasten.
Antwoord
Globaal zorgen de volgende investeringen voor genoemde stijging. Denk aan o.a., investeringen basisonderwijs € 13 miljoen, wegen € 13 miljoen, openbare verlichting € 900.000, hoofdriool € 1,5 miljoen, De Meenthe €1 miljoen, grondzaken € 700.000 en bouwgrondexploitaties woningen € 2,7 miljoen. Er zijn dit jaar nog geen nieuwe leningen aangetrokken. Voor de jaarlijks begrote aflossingen en rentelasten wordt verwezen naar de tabel over de ontwikkeling leningenportefeuille o/g op bladzijde 79.

Vraag 9
Hoeveel extra rente betaalt de gemeente jaarlijks als nieuwe leningen één procentpunt duurder worden dan geraamd
Antwoord
Dat hangt af van het bedrag dat wordt aangetrokken voor een nieuwe lening. In de begroting is uitgegaan van 3%.

Vraag 10
Op pagina 80 staat dat het kredietrisico beperkt is, terwijl de verstrekte leningen circa € 7,4 miljoen bedragen. Aan wie zijn deze leningen verstrekt, welke zekerheden zijn gesteld en welk bedrag is niet door zekerheden gedekt?
Antwoord
Zie hiervoor de tabel verstrekte leningen op bladzijde 80.

Vraag 11
Hoe hoog zijn de openstaande vorderingen, de betalingsachterstanden en de voorziening voor oninbare vorderingen? Waarom is hiervoor geen afzonderlijk risicobedrag vermeld?
Antwoord
De openstaande saldi en de daarvoor gevormde voorziening zijn dagkoersen, bij de jaarrekening wordt u weer op de hoogte gebracht van de actuele standen. We hebben hier geen afzonderlijk risicobedrag voor vermeld, omdat we voor dergelijke (bestaande) vorderingen verplicht zijn om een voorziening voor mogelijk oninbaarheid op te nemen.

Vraag 12
Welke investeringen verklaren het geraamde negatieve EMU-saldo in 2027? Graag de drie grootste bedragen. **Welke kasuitgaven vallen buiten de gewone begrotingslasten?**
Antwoord
Zie het antwoord bij vraag 8. Zie ook het antwoord bij vraag 12 BGL: Het EMU-saldo geeft de inkomsten en uitgaven op transactiebasis weer. In onze begrotingen wordt daarbij steeds uitgegaan van 100% aanwending van de beschikbare kredieten. In de jaarstukken nemen we het werkelijk gerealiseerde EMU-saldo op.

Vraag 13
Welke investeringen in sportvelden, bedrijventerreinen en gemeentelijke gebouwen zijn nog niet volledig financieel uitgewerkt of verwerkt in de meerjarenraming? Graag per project.
Antwoord
Dit is geen technische vraag. Nieuwe) plannen waarvoor extra budget benodigd is worden altijd eerst ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Vraag 14
De gemiddelde woonlasten stijgen in 2027 met 3,3%, tegenover een gehanteerde prijsindex van 2,5%: 0,8 procentpunt meer. Waarom is deze extra stijging nodig, hoe verhoudt dit zich tot de financiële positie van de gemeente en wat betekent dit in euro's voor een een- en meerpersoonshuishouden?
Antwoord
In de tabel op pagina 46 staat hoe de 3,3% is opgebouwd. De rioolheffing ligt boven de gemiddelde stijging. Dit is een gevolg van eerdere besluitvorming in de Programmabegroting 2026-2029, waar al een extra stijging is aangekondigd in 2027 (en ook in 2028) van 5% is boven het dan geldende inflatiepercentage. Dit had nog te maken met de gefaseerde stijging met als belangrijkste oorzaak het meenemen van de kosten van btw in de tarieven. In de tabel staan ook de gevolgen voor een gemiddelde inwoner.

Vraag 15
De rioolheffing stijgt in 2027 met 5,5%: 3,0 procentpunt boven de prijsindex van 2,5%. Waarom wordt voor deze extra verhoging gekozen? Welk deel komt door hogere kosten, btw-toerekening, personeelskosten of de keuze om naar 100% kostendekking toe te groeien?
Antwoord
Dit is een gevolg van eerdere besluitvorming in de Programmabegroting 2026-2029, waar al een extra stijging is aangekondigd in 2027 (en ook in 2028) van 5% is boven

het dan geldende inflatiepercentage. Het percentage ligt nu 0,5% hoger. Beleidskeuze 1.13 waterbeheer openbare ruimte wat deels wordt gedekt vanuit de rioolheffing speelt hier een rol in.

Vraag 16
Wat was de daadwerkelijke procentuele stijging van de rioolheffing in 2026 ten opzichte van 2025? Klopt het dat deze eerder ongeveer 18% steeg? Graag de tarieven en de cumulatieve stijging over 2025–2027, zowel in euro's als procenten, naast de gehanteerde prijsindex per jaar
Antwoord
De stijging van de rioolheffing in 2026 bedroeg 7,7%. Dit was inclusief de inflatie van 2,7%. De stijging in 2026 was € 7,67 voor een gebruiker en de stijging voor een eigenaar en gebruiker € 17,64. Als we het vergelijken met 2025 dan was het tarief voor een gebruiker in 2025 € 99,55 en is dit in 2027 € 113,12 en voor een eigenaar en gebruiker was dit in 2025 € 229,04 en is dit in 2027 € 260,25. De belangrijkste oorzaak was dus het meenemen van de btw in de tarieven.

Vraag 17
Welk riooltarief wordt in 2028 verwacht bij de aangekondigde verhoging van 5,5% bovenop inflatie? Wat zou het tariefeffect zijn als de omslagrente stijgt van 0,6% naar 1,6%?
Antwoord
Hiervoor verwijzen we weer naar pagina 46 van de begroting. Het tarief voor een eigenaar en gebruiker en voor een gebruiker dient dan met 5,5% te worden verhoogd bovenop het dan geldende inflatiepercentage (en dit is nog niet bekend). Als de omslagrente met 1% stijgt, dan zijn de gevolgen dat de rentelasten met ongeveer € 375.000 stijgen. Uitgaande van gemiddeld 20.000 aansluitingen, dan hebben we het over een tariefstijging van afgerond € 19.

Vraag 18
Van welk deel van het geraamde risico van € 2,9 miljoen voor de vermakelijkhedenretributie zijn aanslagen al betaald? Welk bedrag staat nog open en wat zou bij verlies van het hoger beroep moeten worden terugbetaald?
Antwoord
Opgelegd t/m 2025 € 1.984.000 (2026 volgt nog) hiervan staat € 124.000 nog open en is € 1.860.000 betaald.

Vraag 19
Welke gevolgen heeft het uitstellen van besluiten over sportvelden en bedrijventerreinen voor de verwachte kosten en planning? Graag per project
Antwoord
Als hier nog geen concrete plannen voorliggen, zijn ze nog niet doorgerekend en kunnen we ook niet zeggen wat de financiële gevolgen hiervan zijn.

Vraag 20
Hoe verhoudt de mogelijke verplaatsing van sportvoorzieningen naar het gebied ten noorden van Woldmeenthe zich tot de doelstelling dat inwoners dichtbij huis kunnen sporten? Welke gevolgen zijn onderzocht voor bereikbaarheid, kosten en bestaande sportlocaties?
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 21
De afvalstoffenheffing is in 2027 gemiddeld 2,3% hoger en de kostendekking bedraagt volgens het raadsvoorstel 94,1%. Welke tarieven zijn voor 2028–2030 voorzien bij de aangekondigde doorgroei naar 100% kostendekking, en hoeveel van de egalisatievoorziening wordt daarvoor ingezet?
Antwoord
Op dit moment wordt er nog geen tariefstijging voorzien voor die periode. Er zijn echter wel flinke risico's die worden beschreven op pagina 48 van de Programmabegroting. Van de voorziening wordt 3,4% als onttrekking voorzien en 2,5% komt uit algemene middelen. Op pagina 48 staat ook de inzet van de voorziening.

Vraag 22
Bij de leges voor reisdocumenten en identiteitskaarten is de geraamde kostendekking circa 102%. Hoe is dit percentage berekend en hoe wordt voorkomen dat de geraamde legesopbrengst de wettelijk toerekenbare kosten overschrijdt?
Antwoord
Dit percentage wordt berekend door de opbrengsten (€ 507K) te delen door de kosten (€ 498K) = 102%. Om te beoordelen of de geraamde opbrengsten de wettelijke toerekenbare kosten overschrijdt moet er worden gekeken naar de totale kostendekkendheid van de leges.

Vraag 23
Hoe is de kostendekkendheid van de begraafplaatsrechten berekend? Welke kosten worden naast het onderhoud toegerekend en wat zijn de totale geraamde baten en lasten?
Antwoord
De kostendekkendheid wordt toegelicht op pagina 51 van de Programmabegroting. De belangrijkste kosten zijn inderdaad de kosten van onderhoud en daarnaast personeelslasten. De geraamde lasten bedragen € 902.000 de baten bedragen € 753.000.

Vraag 24
Hoeveel van de 1.600–2.100 woningen tot 2035 en de 1.000–1.500 extra woningen tot 2040 zitten al in harde plannen? Graag per kern en zonder dubbeltellingen
Antwoord
De aantallen harde en zachte woningbouwplannen per kern zijn terug te vinden in de Stand van zaken woningbouw die u in september van ons heeft ontvangen. Dit overzicht vormt de basis voor de monitoring van de gemeentelijke woningbouwopgave en bevat geen dubbeltellingen.

Vraag 25
Welke locaties rond het intercitystation worden voor hoogbouw onderzocht? Welke maximale bouwhoogtes en aantallen woningen worden daarbij verondersteld en welke onderzoeken zijn al uitgevoerd?
Antwoord
Zie hiervoor de door de gemeenteraad vastgestelde stadsvisie “Stad en Landschap dichtbij” op 16 december 2025. Er zijn geen verdere onderzoeken gevoerd en/of maximale bouwhoogtes gesteld.

Vraag 26
Wat verstaat het college bij het aangekondigde onderzoek onder woningdelen, voor welke aandachtsgroepen wordt dit onderzocht en welke juridische en ruimtelijke voorwaarden gelden daarbij?
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 27
Hoeveel geld is op dit moment beschikbaar voor de Starterslening? Hoeveel aanvragen zijn sinds 2024 toegekend en afgewezen, en hoeveel aanvragen kunnen met het nieuwe budget worden geholpen?
Antwoord
Er is nog zo’n € 200.000 beschikbaar. Dat betekent dat er nog 4 volledige startersleningen van € 40.000 kunnen worden toegewezen. Als een starter minder nodig heeft voor de starterslening dan kunnen er meer uit het huidige beschikbare budget worden verleend. Er zijn in 2025 en 2026 tot nu toe 53 startersleningen verleend. In deze periode zijn er meer startersleningen door ons toegewezen. Zestien van deze starters hebben al een lening aangevraagd bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn), maar deze moet nog getoetst worden door SVn. Vier starters hebben bericht gehad dat ze een lening mogen aanvragen. En een aantal starters heeft de lening uiteindelijk niet aangevraagd of deze is beëindigd toen deze al wel was ingediend. Wat de redenen hiervan zijn weten we niet. Als er geen gebruik wordt gemaakt van de lening, valt dit weer vrij voor een nieuwe aanvraag. Met € 500.000 kunnen in elk geval 12 maximale startersleningen van € 40.000 worden toegewezen. De starterslening is een revolverend fonds. De middelen die reeds in het fonds zitten, kunnen na terugbetaling van de lening door de starter, weer opnieuw worden uitgeleend.

Vraag 28
Welke alternatieven voor de tijdelijke huisvesting in Tuk en de voorzieningen in Vollenhove zijn financieel vergeleken? Graag de kosten per alternatief.
Antwoord
In de raadsvergadering van 20-10-2026 zijn de voorstellen over deze projecten unaniem aangenomen. De vraag is daardoor achterhaald.

Vraag 29
Hoeveel woningen worden verwacht buiten de negen lopende gemeentelijke grondexploitaties? Welke financiële verplichtingen heeft de gemeente daarbij?
Antwoord
Voor het verwachte aantal woningen buiten de negen lopende gemeentelijke grondexploitaties verwijzen wij naar de Stand van zaken woningbouw die in september 2026 met de raad is gedeeld.

Bij woningbouwprojecten buiten de gemeentelijke grondexploitaties, zoals particuliere initiatieven, projecten van ontwikkelaars en woningcorporaties, sluit de gemeente anterieure overeenkomsten af. Op basis van het kostenverhaal onder de Omgevingswet worden de gemeentelijke kosten verhaald op de initiatiefnemer. Hierdoor ontstaan voor de gemeente in beginsel geen financiële verplichtingen ten aanzien van de ontwikkeling zelf.

Vraag 30

Op pagina 99 staat bij het grondexploitatierisico een kans van 75% met een “bandbreedte van 105%”. Wat wordt met die 105% bedoeld? Is dit een fout?

Antwoord

Dit had 5% moeten zijn. Zie ook de MBG pagina 26 tabel 8.

Vraag 31

Binnen welke grenzen mag het college grond verkopen tegen andere prijzen dan in de grondexploitatie staan? Hoe en wanneer wordt de raad hierover geïnformeerd?

Antwoord

Het college mag gemotiveerd afwijken van de kavelprijzen, vastgesteld middels de jaarlijkse grondprijzenbrief, voor onze eigen exploitaties. Mits de grondexploitatie een sluitend resultaat behoudt. Verantwoording aan de raad is via de reguliere planning en controlcyclus.

Vraag 32

Welk deel van de 256 woningen op gronden uit lopende gemeentelijke grondexploitaties is bestemd voor starters en betaalbare koop? Graag per project.

Antwoord

In de programmering houden we rekening met woningtypes die passen bij een doelgroep. Wij kunnen alleen niet zeggen dat een starter in een bepaald type woning moet wonen. De woningtypes voor de gemeentelijke grondexploitaties zijn als volgt:
Woldmeenthe Steenwijk: 4 woon-werkkavels
Hoofdstraat Ossenzijl: 1 vrijstaande woning - valt niet onder betaalbare koop
Kornputkwartier Steenwijk: 47 sociale huur / 79 betaalbare koop / 16 twee-onder-een kap en 14 vrijstaande woningen
Willemsoord: 6 sociale huur
Kuinre: 4 betaalbare koop / 6 twee-onder-een kap en 2 vrijstaande woningen
Noordermaten 4 Blokzijl: 12 sociale huur / 16 twee-onder-een kap en 16 vrijstaande woningen. De betaalbare koop in dit project is al gerealisseerd en daarom geen onderdeel meer van de grondexploitatie
Wanneperveen: 13 betaalbare koop / 6 levensloopgeschikt,10 twee-onder-een kap en 8 vrijstaande woningen

Vraag 33

Welk deel van de voor 2027 geraamde woningbouw kan door netcongestie of stikstof vertraging oplopen? Graag de betrokken locaties en aantallen woningen.

Antwoord

Zie de MBG pagina 26 tabel 8.

Vraag 34

Hoeveel woningen zijn voor 2027–2030 gepland in de categorieën sociale huur, betaalbare koop en vrije sector? Hoe verhoudt die verdeling zich tot de gehanteerde 30–40–30-verdeling, uitgesplitst naar kern?

Antwoord
Een overzicht van de woningbouwplannen is weergegeven in onze halfjaarlijkse monitoring Stand van zaken woningbouw, die u in september van ons heeft ontvangen.

Vraag 35
Met hoeveel bijstandsuitkeringen vanwege de huisvesting van statushouders is voor 2027 rekening gehouden? Welk deel van het risico van 9% (€ 1,3 miljoen) is hieraan toe te schrijven en welk deel aan andere ontwikkelingen?
Antwoord
Tot nu toe hebben we steeds de begroting gebaseerd op de verwachte aantallen die op dit moment bekend zijn. Deze worden doormiddel van de tussentijdse rapportages in 2027 geactualiseerd. De mogelijkheid dat er toch sprake is van een netto toename van het aantal uitkeringsgerechtigden is meegenomen in de berekening van het risico. Hiervan heeft iets minder dan de helft betrekking op statushouders.

Vraag 36
Welke concrete gemeentelijke taken, kosten of uitvoeringsrisico's verwacht het college door de invoering van het EU-Migratiepact, en zijn hiervoor bedragen in de begroting opgenomen?
Antwoord
In juni is het EU-migratiepact in werking getreden. De gevolgen van de invoering van het EU-Asiel- en Migratiepact voor de inwoners in onze gemeente worden momenteel in kaart gebracht. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk welke aanvullende uitvoeringskosten of financiële risico's hieruit voor de gemeente voortvloeien. Hiervoor zijn in de begroting 2027 geen afzonderlijke bedragen opgenomen.

Vraag 37
Op hoeveel cliënten en welke uitgaven is de raming voor jeugdzorg en Wmo in 2027 gebaseerd? Hoe is de besparing van € 100.000 op de Wmo berekend?
Antwoord
Geraamde uitgaven Jeugdzorg € 20.395.000 voor 930 cliënten. Geraamde uitgaven WMO € 15.443.000 voor 3.039 cliënten. De besparing van € 100.000 komt voort uit de taakstelling die uw raad vanaf 2026 heeft opgenomen in de Perspectiefnota 2025–2029 (blz. 57). Het bedrag is een politiek vastgestelde taakstelling en geen uitkomst van een doorrekening. Wij hebben de taakstelling verwerkt in het budget voor Wmo-begeleiding.

Vraag 38
Hoeveel gevallen van misbruik van zorggelden zijn in 2024 en 2025 vastgesteld? Hoeveel is teruggevorderd en wat kost de uitbreiding van contractmanagement?
Antwoord
Er zijn voor de gemeente Steenwijkerland geen gevallen van misbruik zorggelden vastgesteld in 2024 en 2025. Er is dan ook niets teruggevorderd. Dat er geen misbruik is vastgesteld betekent niet dat het risico afwezig is. Met de huidige capaciteit richt het contractmanagement zich vooral op de grotere contracten; kleinere contracten en PGB-aanbieders worden beperkt gemonitord. Ook wordt met de uitbreiding contractmanagement ingezet op relatiebeheer en de inhoudelijke

doorontwikkeling van de ondersteuning. De uitbreiding van contractmanagement bedraagt € 92.000 per jaar.

Vraag 39

Welke activiteiten en prestaties worden structureel gefinancierd met het regenboogbeleid? Welke evaluatie van de eerdere incidentele subsidie is gebruikt om deze structureel te maken?

Antwoord

Voor de uitvoering van activiteiten binnen het regenboogbeleid verstrekken we incidenteel subsidie aan Stichting Regenboog. Voorgesteld wordt deze subsidie structureel te maken. De stichting werkt deze activiteiten uit in een jaarplan. Voorbeelden van activiteiten zijn het regenboogfestival, lezingen en themabijeenkomsten, Rainbow Radio Steenwijkerland, exposities en theatervoorstellingen.
Bij de vaststelling van het regenboogbeleid op 28 november 2023 is afgesproken dat de subsidie structureel gemaakt wordt en dat het beleid, met ingang van 2024, tweejaarlijks wordt geëvalueerd. De eerste evaluatie is momenteel in uitvoering. Het budget was eerst incidenteel toegekend. Nu wordt voorgesteld dit budget structureel te maken.

Vraag 40

Welk totaalbedrag is in 2027 en de jaren daarna beschikbaar voor regenboogbeleid? Is dit € 25.000 per jaar, en hoe verhoudt dit zich tot de begrotingssubsidie van € 16.000 aan Stichting Regenboog?

Antwoord

Het totaal beschikbare bedrag voor 2027 en de daaropvolgende jaren is € 25.000 per jaar. De jaarlijkse subsidie aan Stichting Regenboog bedraagt sinds 2023 € 15.000. De stichting heeft dit bedrag ook voor 2027 aangevraagd. Het bedrag van € 16.000 is de maximaal mogelijke subsidie dat beschikbaar gesteld kan worden. Het resterende budget is beschikbaar als flexibel uitvoeringsbudget voor activiteiten die bijdragen aan een inclusieve samenleving.

Vraag 41

Hoeveel heeft de gemeente in 2022 tot en met 2026 per jaar aan regenboogbeleid uitgegeven en waaraan?

Antwoord

Stichting Regenboog is halverwege 2021 gestart als stichting.
De respectievelijke uitgaven aan regenboogbeleid bedroegen in:

Jaar	Budget	Uitgegeven
2021-2022	€ 25.000	€ 5.100 Startsubsidie + € 19.900 subsidie juli 2021 t/m 2022
2023	€ 20.000	€ 16.005
2024	€ 20.000	€ 19.765
2025	€ 20.000	€ 15.201
2026	€ 20.000	€ 19.800

De uitgaven betroffen de startsubsidie voor 2021 en de jaarlijkse subsidies aan Stichting Regenboog. Vanaf 2023 zijn er ook uitgaven gedaan voor Orange the World en in 2024 voor de campagne Geloof en Liefde.

Vraag 42
Welke concrete resultaten heeft het regenboogbeleid tot nu toe opgeleverd? Is gemeten of de acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+-inwoners zijn veranderd?
Antwoord
Het regenboogbeleid wordt momenteel geëvalueerd. De resultaten worden naar verwachting in december 2026 opgeleverd. De evaluatie brengt de huidige stand van zaken en mogelijke kansen voor de verdere ontwikkeling binnen het regenboogbeleid in beeld. De acceptatie en veiligheid van LHBTQIA+ inwoners worden gemeten via de welzijnsmonitor LHBTQIA+ Gelderland en Overijssel.

Vraag 43
Wanneer wordt beoordeeld of de structurele bijdrage voor het regenboogbeleid nog nodig is? Welke meetbare resultaten gebruikt het college daarvoor?
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 44
Welke eerdere financiële uitgangspunten en afspraken gelden voor Poppodium De Buze? Waarom wordt nu een structureel hogere bijdrage nodig geacht, en welke concrete gewijzigde omstandigheden en prestaties onderbouwen dit?
Antwoord
De bezoekersaantallen van de 2 tot 3 producties per maand bedroegen in 2024 in ieder geval 3.592 en in 2025: 3.245. 25 tot 30% is tussen de 14 en 18 jaar. De leeftijd 18+ is afhankelijk van de activiteit. Er komen ook bezoekers uit omliggende gemeenten. De eerdere financiële uitgangspunten hielden verband met de aanvragen die de Buze heeft gedaan bij de gemeente voor de jaarlijkse subsidie. Onderdeel hiervan is een begroting die wordt ingediend bij de aanvraag. Wij stellen voor de subsidie structureel te maken en vast te stellen op € 125.000 per jaar. De hogere bijdrage is nodig vanwege deels indexatie, deels de toenemende vraag naar een ontmoetingsplek voor jongeren rond popcultuur en talentontwikkeling. Daarnaast stijgen de kosten voor artiesten, auteursrechten en materieel ed. Met deze bijdrage is het voortbestaan van deze voorziening voor jongeren geborgd, en kunnen er meer activiteiten plaatsvinden.

Vraag 45
Is de stijging van de huur van De Meenthe geheel of gedeeltelijk gecompenseerd door een verhoging van de gemeentelijke subsidie? Graag de huur- en subsidiebedragen vóór en na de wijziging en het financiële effect per saldo voor de gemeente.
Antwoord
Ja, de stijging van de huur die veroorzaakt wordt door het aanpassen van de demarcatielijst zal geheel gecompenseerd worden d.m.v. een verhoging van de gemeentelijke subsidie. Het financiële effect is opgenomen op bladzijde 37.

Vraag 46
Met welk percentage en bedrag stijgt de gemeentelijke bijdrage aan GGD IJsselland van 2026 naar 2027? Klopt de genoemde stijging van 26%, en hoe is de toename verdeeld over loon- en prijsontwikkelingen, nieuwe taken en overige oorzaken?
Antwoord

De opgenomen gemeentelijke bijdrage 2026 is exclusief de bijdrage aan de RSJ (€ 200.000). In de gemeentelijke bijdrage voor 2027 is deze wel opgenomen.
Op 16 juni is de programmabegroting GGD IJsselland besproken in de Raad (Vergaderingen - Raadsvergadering - 16 juni 2026 - iBabs).
De stijging zoals die gepresenteerd wordt (van € 2.171.000 naar € 2.569.000) is 18,3%.

Vraag 47
Wat is de huidige omvang van de wachtlijsten voor jeugdzorg en Wmo en welke ontwikkeling is voor 2027 geraamd?
Antwoord
De gemeentelijke toegang Jeugd heeft een wachtlijst van gemiddeld 30 aanmeldingen. Casuïstiek veiligheid heeft altijd voorrang op de wachtlijst. Deze ontwikkeling is ook in 2027 te verwachten. Bij de geïndiceerde jeugdzorgaanbieders verschilt de wachttijd van 0 – 6 maanden. De werkvoorraad van behandeling ontvangen meldingen Wmo bij de gemeentelijke toegang betreft momenteel 106 meldingen. We verwachten dat in 2027 geen significante afwijkingen zich zullen voordoen in de ontwikkeling van de wachtlijsten.

Vraag 48
Hoeveel gevallen van illegale bewoning op bedrijventerreinen zijn bekend, waaronder op Groot Verlaat? Wat kost de voorgenomen aanpak?
Antwoord
Exacte aantallen zijn niet bekend. Wel hebben we veel aanwijzingen van illegale situaties. Onderdeel van het plan is het maken van een inventarisatie en het controleren op de locaties. Voor de inventarisatie is extra toezichtscapaciteit nodig. De geraamde kosten hiervoor bedragen € 100.000 voor 2027 en 2028.

Vraag 49
Welke analyse onderbouwt de afzonderlijke aanpak van jonge en vrouwelijke ondernemers? Welke interventies worden getest, wat kosten ze en hoe worden de resultaten gemeten?
Antwoord
We werken vraaggestuurd. De doelgroepaanpak is daarmee een manier om beter aan te sluiten bij de behoeften van verschillende groepen ondernemers. Net zoals jonge ondernemers vaak andere vragen en uitdagingen hebben dan ervaren ondernemers, blijkt uit gesprekken dat ook vrouwelijke ondernemers specifieke behoeften hebben op het gebied van netwerken, zichtbaarheid en kennisdeling. Door maatwerk te bieden, kunnen we ondernemers gerichter ondersteunen en zo het ondernemerschap in de volle breedte versterken. We proberen de ondernemers op verschillende manieren te bereiken. Digitaal en fysiek. Zo organiseren we bijeenkomsten voor ondernemers over specifieke onderwerpen (al dan niet in samenwerking met ondernemersorganisaties) en evalueren samen. Fysieke bijeenkomsten gaan vaak over bewustwording over een bepaald thema, wat daarna eventueel bij de ondernemer(s) oproept tot actie. Het bereiken van ondernemers is geen doel op zich, het gaat m.n. op het delen van een vraagstuk, bewustwording creëren en het aanzetten tot (collectieve) acties. Deze activiteiten vallen onder het stimuleren van het ondernemersklimaat, waarvoor (structurele) middelen in de begroting staan.

Vraag 50
Wat is de leegstand van winkelpanden in de binnenstad van Steenwijk in 2026, in aantallen en procenten? Welke concrete streefwaarde geldt voor eind 2027?
Antwoord
Bij het beantwoorden is gebruik gemaakt van de data van Locatus (2025). Er staat 13% leeg, wat neerkomt op 23 lege panden. Het tegengaan en bestrijden van leegstand is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van eigenaren van het vastgoed, ondernemers en gemeente. Vanuit het met de provincie afgesloten stadsarrangement is het bestrijden van leegstand eerste prioriteit. Op basis van de analyse van de retailexpert wordt samen met Stichting Steenwijk Vestingstad een plan ontwikkeld om deze leegstand tegen te gaan. Er is geen concrete streefwaarde voor eind 2027 gedefinieerd.

Vraag 51
Hoeveel bouwlocaties voor corso en gondelvaart moeten nog worden gelegaliseerd? Wat ontbreekt er juridisch of vergunningtechnisch en wat zijn de verwachte kosten en termijnen?
Antwoord
Op dit moment is 1 locatie gelegaliseerd. We willen komende periode de bouwlocaties in kaart gaan brengen in samenwerking met de bouwgroepen. Tegelijkertijd stellen we samen met een afvaardiging van de corsocultuur (werkgroep) een plan van aanpak op. Welke kosten eruit gaan vloeien is nu nog niet bekend. De kosten voor de uitvoer van het plan van aanpak worden meegenomen bij de raadsbehandeling van het evenementenbeleid.

Vraag 52
Waarom zijn voor 2028 tot en met 2030 geen investeringen in de vervanging van lichtmasten en armaturen geraamd? Wat staat in het vervangingsplan?
Antwoord
Het huidige meerjarig vervangingsplan openbare verlichting loopt tot 2028. Hierin wordt 80% van onze straatverlichting van led-verlichting voorzien. In de beleidsvisie Openbare Verlichting (2025) hebben we aangekondigd dat we in 2027 een nieuw vervangingsplan gaan opstellen.

Vraag 53
Waarom staan voor 2027 tot en met 2030 geen vervangingsinvesteringen in sportvelden? Welke vervangingen zijn volgens het beheerplan wel nodig?
Antwoord
De komende jaren gaan we een aantal sportvelden renoveren. Hiervoor is een meerjareninvesteringsplan opgesteld. De kosten van deze renovatie komen ten laste van de exploitatiebudgetten. Mochten deze in een bepaald jaar ontoereikend zijn dan melden we dit via de PPN en/of NJN.

Vraag 54
De begroting noemt bij een ernstig ICT-incident mogelijke schade van circa € 4 miljoen, maar schat de kans als laag in. Op welke onderbouwing berust die kansinschatting, gezien het genoemde substantiële cyberdreigingsniveau?
Antwoord
Voor het bedrag is gekeken naar de herstelkosten van incidenten van andere organisaties. De kans is echter laag, omdat het onder gemeenten niet vaak voorkomt.

Vraag 55
Hoeveel geld is voor de uitbreiding van BOA-capaciteit in 2027 opgenomen? Hoeveel extra inzetbare uren levert dit op?
Antwoord
Voor de uitbreiding is € 146.000 opgenomen. Dit levert 2.600 extra inzetbare uren op.

Vraag 56
Hoe verhoudt de gemeentelijke ambitie om in 2045 aardgasvrij te zijn zich tot eventuele plannen voor uitbreiding van gaswinning in de regio? Welke gevolgen verwacht het college daarvan voor de uitvoering en kosten van het lokale warmtebeleid?
Antwoord
Onder andere de wereldwijde energieprijzen, beschikbaarheid van gas en alternatieven en klimaatverandering zullen invloed hebben op de moeite en kosten die gepaard zullen gaan met het verwezenlijk van de ambitie van de raad om geen gas meer te gebruiken. Hoe dat precies zal gaan valt nu niet te voorspellen. Het is dan ook niet te zeggen wat een mogelijke uitbreiding van lokale gaswinning door een commerciële partij voor effect heeft.

Vraag 57
Wat is de nulmeting voor het doel van 50% circulair materiaalgebruik in 2029, welke definitie wordt gehanteerd en hoe wordt de voortgang gemeten?
Antwoord
Landelijk is ingezet om in 2050 volledig circulair te zijn. Dat betekent dat producten en grondstoffen opnieuw gebruikt worden en er bijna geen afval meer is. Door de gemeente worden verschillende opdrachten uitgezet (werken/bestekken) waarbij veel materiaal wordt toegepast. Om toe te werken naar 100 % circulariteit is een tussendoel om in 2029 als gemeente (bij gemeentelijke opdrachten) van al het toe te passen materiaal 50 % circulair is. Dit wordt bij de opdracht (bestek) voorgeschreven en getoetst in het werk. Circulair inkopen betekent dat bij het opdrachtgeven en uitvoeren van civiele werken wordt gestuurd op het sluiten van kringlopen, het reduceren van grondstoffenverbruik en het minimaliseren van milieuschade. De gemeente richt zich daarbij op: · Het toepassen of hergebruiken van materialen met een lage milieubelasting. · Het verlengen van de levensduur van materialen, constructies en openbare ruimte. · Het verminderen van CO_2-uitstoot en primaire grondstoffen. · Het stimuleren van innovatieve oplossingen die bijdragen aan een circulaire economie.

Vraag 58
Welke oorzaken verklaren de stijging van 11 Wob-verzoeken in 2019 naar 96 Woo-verzoeken in 2025? Zijn de aantallen vergelijkbaar, hoeveel kostte de behandeling in 2025 en hoeveel verzoeken overschreden de wettelijke termijn?
Antwoord
De stijging van 11 Wob-verzoeken in 2019 naar 96 Woo-verzoeken in 2025 lijkt vooral het gevolg van de grotere bekendheid van het recht op toegang tot overheidsinformatie en de mogelijkheden die de Woo biedt om informatie op te vragen. Dit is een landelijk beeld waar alle overheden mee te maken hebben. Het aantal termijnoverschrijdingen wordt niet als afzonderlijk kengetal bijgehouden. Het vaststellen hiervan zou handmatig onderzoek per individueel verzoek vergen. Binnen de reguliere formatie worden werkzaamheden verricht voor de uitvoering van de Woo. Dit betreft zowel de coördinerende inzet binnen Organisatieadvies als de decentrale inzet binnen andere teams. Naast deze reguliere inzet is in 2025 € 13.000

aan aanvullende kosten gemaakt voor bijvoorbeeld het inhuren van een extern bureau bij piekbelasting.

Vraag 59
Hoeveel stagiairs had de gemeente in 2024, 2025 en tot en met het tweede kwartaal van 2026? Zijn de opgegeven aantallen 18, 23 en 4 op dezelfde manier gemeten, en zo ja, wat verklaart het verschil?
Antwoord
Aantallen zijn op zelfde manieren gemeten. De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in vraag en aanbod. In 2026 zijn tot en met Q2 4 stagiaires gestart. In Q3 en Q4 stromen naar verwachting nog meerdere stagiaires in.

Vraag 60
Wat kosten de nieuwe systemen voor financiën, HR en burgerzaken eenmalig en jaarlijks? Welke bestaande kosten komen daardoor te vervallen?
Antwoord
In de PPN 2024-2028 is aangekondigd dat voor meerdere projecten rondom onze informatievoorziening vanwege aflopende contracten en wettelijke verplichtingen onontkoombare hogere kosten gaan ontstaan. Uiteraard proberen we op andere onderdelen tot besparingen te komen. Voor de periode 2025-2028 is daarom alleen incidenteel budget aangevraagd. Momenteel is de inzet nog steeds dat we bij nieuwe systemen dit proberen te realiseren binnen de budgetten van informatisering en automatisering, dit is echter wel afhankelijk van het resultaat uit de aanbestedingen.

Vraag 61
Welk deel van de geplande aanpassingen aan het gemeentehuis is noodzakelijk vanwege Arbo, veiligheid of onderhoud en welk deel is een verbetering? Graag de kosten per onderdeel.
Antwoord
Met de bestaande informatie is dat niet op deze manier te herleiden.

Vraag 62
Welke verbonden partijen kennen tussen 2025 en 2027 de grootste stijging van de gemeentelijke bijdrage? Graag de drie grootste stijgingen in euro’s en de oorzaak.
Antwoord
De GGD IJsselland. De Veiligheidsregio IJsselland en de Omgevingsdienst IJsselland. Zie hiervoor de tabel gemeentelijke bijdragen op bladzijde 92.

Vraag 63
Hoe kunnen inwoners via Open Steenwijkerland nagaan welke categorieën gemeentelijke documenten en besluiten bestaan, ook als die niet zijn gepubliceerd? Wie controleert de volledigheid van actieve openbaarmaking, en op welke wettelijke gronden worden stukken niet openbaar gemaakt?
Antwoord
Open Steenwijkerland is een webpagina die laat zien wat er allemaal bestaat. Voor actieve openbaarmaking volgen we de geldende wetgeving.

Vraag 64
Wat zijn de totale incidentele en structurele kosten van de geplande aanpassing van het gemeentehuis, inclusief eventuele tijdelijke huisvesting, afschrijving en exploitatie? Welke alternatieven zijn doorgerekend?
Antwoord
Op pagina 37 bij 7.7 staan de incidentele en structurele kosten. Het doorrekenen van alternatieven is geen technische vraag.

Partij D66

Vraag 1
In de begroting is een groot aantal budgetten voor nieuw beleid opgenomen. We ontvangen graag een overzicht van voorstellen voor nieuw beleid die in het voortraject zijn afgevallen.
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 2
Het valt op dat er in de begroting geen besparingen of bezuinigingen zijn opgenomen. Is daar niet naar gekeken? Bijvoorbeeld in het kader van nieuw voor oud?
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 3
Het valt ons op dat in de begroting forse budgetten zijn opgenomen met een zeer beperkte onderbouwing. Dat geeft de raad weinig stuur. Hoe wordt de raad bij het vervolg betrokken? Voorbeeld: voor de komende jaren zijn stevige budgetten begroot voor toekomstgericht werken: incidenteel € 3 miljoen plus investeringen van € 11 miljoen. Dit met drie en een halve regel aan toelichting (pagina 35).
Antwoord
Uw raad heeft hiervoor handvatten opgenomen in artikel 5 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie. (Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Steenwijkerland 2023 | Lokale wet- en regelgeving) Tot nu toe is de raad meerder malen geïnformeerd over verbouw gemeentehuis via werkvergaderingen etc.

Vraag 4
Waarom worden SDG's in de begroting 2027 niet langer expliciet genoemd i.t.t. waar dit voorheen wel gebeurde?
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 5
Hoeveel geld en hoeveel ambtelijke inzet is beschikbaar voor de Lokale Inclusie Agenda?
Antwoord
Er is geen specifiek budget en ambtelijke inzet vastgelegd voor de totale lokale inclusie agenda. Specifiek voor het regenboogbeleid zijn wel middelen in de begroting opgenomen. Vanuit deze middelen wordt ook inclusie gestimuleerd.

Vraag 6
Waarom is voor 2030 geen Realisatiestimulans geraamd, terwijl in dat jaar nog uitkeringen kunnen volgen voor bouwstarts in 2029?
Antwoord
Dat heeft te maken met het matchingprincipe (baten & lasten stelsel): inkomsten en uitgaven moeten toegerekend worden aan het jaar waar ze betrekking op hebben.

Vraag 7
Voor hoeveel betaalbare woningen per project wordt Realisatiestimulans verwacht, met welk startbouwjaar en welk uitkeringsjaar?
Antwoord
Zie de Perspectiefnota 2026-2030: uitgegaan wordt van 50 woningen per jaar.

Vraag 8
Welke bestaande of toekomstige bestedingen worden hiermee gefinancierd?
Antwoord
Zie de Perspectiefnota 2026-2030: de Realisatiestimulans gelden zijn als incidentele inkomsten opgenomen in de begroting zonder een daaraan gekoppeld bestedingsdoel en geven daarmee dekking aan de totale geraamde incidentele lasten.

Vraag 9
Het college presenteert de startersleningen als last, gedekt uit de reserve volkshuisvesting. Dit geeft verwarring. Een starterslening is toch geen last, maar een investering (financieel activa)? Bovendien, uit de staat van reserves blijkt dat er sprake is van een verschuiving tussen reserve volkshuisvesting en reserve starterslening, terwijl dit nergens wordt toegelicht. Daar komt bij dat dekking van startersleningen uit de reserve volkshuisvesting niet matcht met de criteria uit de door de raad vastgestelde nota reserves en voorzieningen uit 2023 Kunt u uitleggen hoe de dekking van de startersleningen precies zit? En hoe zich dit verhoudt tot de afspraken uit de nota reserves en voorzieningen?
Antwoord
In de nota reserves en voorzieningen staat dat de reserve startersleningen gelijk is aan de verrichte betalingen aan de SVn. Om hier invulling aan te geven is het binnen de gemeente al jaren gebruikelijk om deze bestemmingsreserve te vormen door middel van een onttrekking aan de reserve volkshuisvesting. Deze reserve vormt dus een buffer in het geval de leningen niet terugbetaald worden. Het is de bevoegdheid van de raad om de een besluit te nemen over mutaties in de reserves. Bij de reserve volkshuisvesting staat onder het doel het volgende verwoord: *Herstructurering oude wijken, stedelijke- en plattelandsvernieuwing, verbouw van panden, aanpak leegstand binnenstad en het verstrekken van startersleningen overeenkomstig bestedingsdoelen woonvisie*.

Vraag 10
Wat zijn de kosten voor de gemeente voor het verstrekken van € 500.000 aan startersleningen (denk aan; risico van niet terugbetalen, rentederving en andere kosten)?
Antwoord
Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) verleent startersleningen voor ons. Hiervoor vragen zij een beheervergoeding. Op de verstrekte leningen ontvangt de gemeente rentebaten, daar is over het algemeen de beheervergoeding mee gedekt.

Voordat starters hun starterslening krijgen, beoordeelt SVn de financiële en persoonlijke situatie van de starter op basis van de leennormen en hun kredietbeleid (kredietwaardigheid). De leennormen zijn gebaseerd op relevante wet- en regelgeving waaronder de Gedragscode Hypothecaire Financieringen, de Voorwaarden en Normen NHG en de Tijdelijke regeling hypothecair krediet.

Vraag 11

Hoeveel nieuwe startersleningen kunnen met de € 500.000 worden verstrekt? En wat levert dat (kwantitatief) aan beleidseffect (meer woningen, meer doorstroming) op?

Antwoord

Er kunnen in elk geval 12 maximale startersleningen van € 40.000 worden toegewezen. De starterslening is een revolverend fonds. De middelen die reeds in het fonds zitten, kunnen na terugbetaling van de lening door de starter, weer opnieuw worden uitgeleend. Doordat de middelen meerdere keren kunnen worden ingezet, is het niet alleen een doelmatig instrument, maar wordt met hetzelfde budget ook meer impact bereikt.

Vraag 12

Landelijk is er regelmatig sprake van groot achterstallig onderhoud van wegen en bruggen, waarbij deze plotseling worden afgesloten. Hoe is dat in Steenwijkerland? In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen staat hier weinig over en in de paragraaf weerstandsvermogen lezen we dat het financieel risico beperkt (€ 500.000) is op plotselinge onvoorziene uitval

Is de kwaliteit van de wegen en bruggen in Steenwijkerland dusdanig goed dat we rustig kunnen slapen?

Antwoord

De kapitaalgoederen worden met enige regelmaat geïnspecteerd en opgenomen in onderhoudsplannen. Om verdere achterstanden te voorkomen en bestaande achterstanden weg te werken, is een investering in de beheerorganisatie noodzakelijk. Alleen met voldoende capaciteit kan voldaan worden aan onze wettelijke zorgplicht en de kwaliteit van onze voorzieningen op peil worden gehouden. Uiteindelijk is het aan u of u gezien dit antwoord rustig gaat slapen.

Vraag 13

De MJB grondexploitaties geeft een mooi overzicht van de bestaande grondexploitaties. We missen echter informatie over andere grondvoorraden die ergens in de pijplijn zitten om ooit in exploitatie te nemen. Denk aan: Herwijnenterrein Tuk, De Schans en Giethoorn Noord.

Kunt u van die overige grondvoorraden een overzicht met een korte toelichting geven?

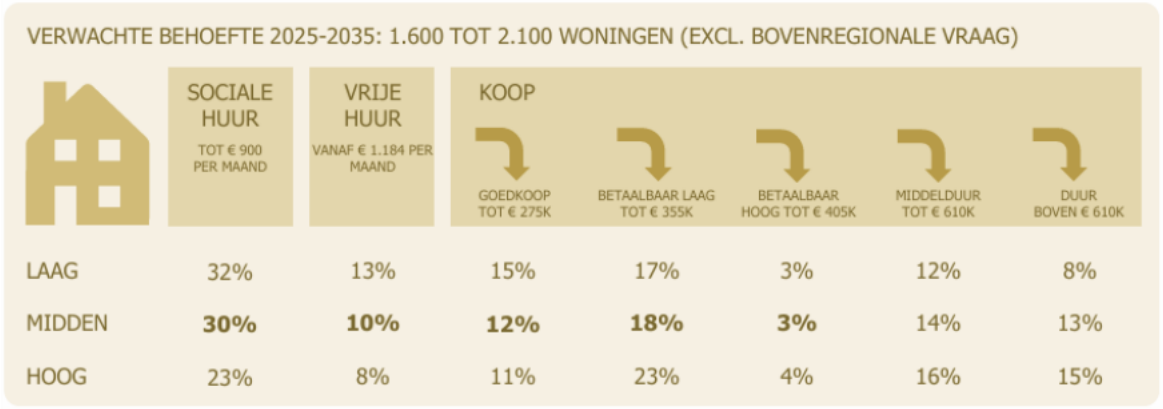
Antwoord

De strategische gronden zijn in de jaarrekening verantwoord onder de post 'Overige materiële vaste activa'. In verband met de informatiegevoeligheid wordt geen nadere toelichting gegeven op de gronden die al dan niet zijn beoogd voor toekomstige grondexploitaties. Openbaarmaking van deze informatie kan de onderhandelingspositie van de gemeente bij toekomstige grondtransacties nadelig beïnvloeden. Wel kan desgewenst een overzicht worden verstrekt van de betreffende gronden, zonder nadere duiding van de strategische inzet, ontwikkelrichting of planologische afwegingen.

Vraag 14
Wilt u zo’n overzicht de volgende keer ook toevoegen in de bijlage MJB grondexploitaties. Dat maakt dan het overzicht compleet.
Antwoord
Zie antwoord vraag 13.

Vraag 15
Wilt u de volgende keer ook de verbinding aangeven tussen de paragraaf grondbeleid en de bijlage grondexploitaties? En let ook op de aansluiting (het berekende risico in de paragraaf is hoger dan in de bijlage…)
Antwoord
De MBG biedt meer verdieping op de lopende grondexploitaties dan de paragraaf grondbeleid in de Programmabegroting, waarin vooral de hoofdcijfers zijn opgenomen. Het bedrag dat voor het weerstandsvermogen wordt gehanteerd is correct, met uitzondering van een typefout bij de bedrijventerreinen. Hier dient € 210.000 te worden gelezen in plaats van € 194.000. De weerstandsratio blijft hierdoor echter ongewijzigd. Met deze correctie sluit de paragraaf aan op de MBG. Voor de waardering van het weerstandsvermogen hanteren wij een bestendige gedragslijn door uit te gaan van het bruto risicoprofiel.

Partij ChristenUnie

Vraag 1
70% betaalbare woningen. Hoe wordt die 70% verdeeld en met name welk deel wordt voor sociale huur?
Antwoord
Onze ambitie is 30% van alle nieuwbouw in onze gemeente in de sociale huur wordt gerealiseerd. Daarnaast moet twee derde van alle nieuwbouw betaalbaar zijn. Dat betekent: sociale huur, middenhuur en betaalbare koop. Onderstaand de verdeling van ons nieuwbouwprogramma zoals het staat in ons Volkshuisvestingsprogramma (donkere percentages). VERWACHTE BEHOEFTE 2025-2035: 1.600 TOT 2.100 WONINGEN (EXCL. BOVENREGIONALE VRAAG) SOCIALE HUUR TOT € 900 PER MAAND VRIJE HUUR VANAF € 1.184 PER MAAND KOOP GOEDKOOP TOT € 275K BETAALBAAR LAAG TOT € 355K BETAALBAAR HOOG TOT € 405K MIDDELDUUR TOT € 610K DUUR BOVEN € 610K LAAG 32% 13% 15% 17% 3% 12% 8% MIDDEN **30%** **10%** **12%** **18%** **3%** 14% 13% HOOG 23% 8% 11% 23% 4% 16% 15% ▲ Verdeling van het nieuwbouwprogramma over sociale huur, vrije huur en koop, in verschillende prijsklassen (prijspeil 2025). Prijzen worden jaarlijks geïndexeerd op basis van CPI (consumentenprijsindex) gelijk aan de stijging van de Rijksoverheid. Bekijk 86 (en de rest van hoofdstuk 7) van het woonbehoefteonderzoek voor meer uitleg. **Dikgedrukt** = betaalbaar volgens definitie van het Rijk.

Vraag 2
Integraal gebiedsprogramma voor Tuk: blijven huidige ontwikkelingen stilliggen tot dit programma er is? Denk aan ontwikkeling van van Herwijnen-terrein?
Antwoord
Nee, de lopende ontwikkelingen blijven gewoon doorgaan

Vraag 3
Hoeveel investeringen in deze begroting betreft personeel / overhead/ onderzoeken waarvan het effect dus nog niet direct bij de inwoner terecht komt?
Antwoord
Niet alle beleidskeuzes leiden direct tot zichtbare ondersteuning van inwoners, maar dragen daar wel indirect aan bij. Door kennis zoveel mogelijk in eigen huis te houden en externe inhuur beperkt in te zetten, werken we doelmatig en duurzaam. Ook onderzoeken, rapportages en tijdelijke specialistische expertise worden ingezet om goede beleidskeuzes te maken en zijn vaak een efficiëntere en goedkopere oplossing dan structurele uitbreiding van de formatie, uiteindelijk ten gunste van de inwoner.

Vraag 4
In de begroting wordt gesproken over plannen en ontwikkelingen voor de binnenstad van Steenwijk. Welke middelen zijn daadwerkelijk gereserveerd voor de uitvoering van deze plannen? Indien hiervoor geen nieuwe middelen zijn opgenomen, uit welke bestaande budgetten, reserves of programma's wil het college de uitvoering bekostigen?
Antwoord
Er zijn geen nieuwe middelen hiervoor opgenomen in deze begroting. De kosten voor het opstellen van een ontwikkelplan binnenstad Steenwijk zijn gedekt uit een provinciale subsidie (stadsarrangement Steenwijk) totaal € 75.000, aangevuld met middelen vanuit het budget Economische zaken (ruim € 50.000).

Vraag 5
De begroting noemt het uitwerken van een voorstel voor de aanleg van kunstgrasvelden. Past dit voorstel binnen het huidige gemeentelijke beleid inzake kunstgrasvelden? Zo ja, op basis van welke vastgestelde beleidskaders?
Antwoord
Het huidige beleid ten aanzien van kunstgras wordt geüpdatet. Lag in het verleden de nadruk alleen op ruimtegebrek; tegenwoordig spelen onderwerpen zoals onder andere klimaat (bespeelbaarheid) en mede (maatschappelijk) gebruik ook een belangrijke rol. Dit beleid wordt nader uitgewerkt zodat er weloverwogen en transparante keuzes kunnen worden gemaakt.

Partij CPB

Vraag 1
Blz 8–9 De gemeente wil tot 2035 tussen de 1.600 en 2.100 woningen bouwen. Daarnaast zijn er omvangrijke plannen voor Steenwijk en omgeving. Vraag: "CPB vindt het belangrijk dat we blijven bouwen, niet alleen in Steenwijk, maar juist ook **in** onze kleinere kernen. Jongeren moeten de mogelijkheid houden om in hun eigen dorp te blijven wonen. Kan het college aangeven hoe de woningbouwambities worden verdeeld over onze kernen? En hoe wordt voorkomen dat de kleinere kernen achterblijven bij de grotere woningbouwontwikkelingen rondom Steenwijk?"
Antwoord
De woningbouw in de kleine kernen heeft onze volle aandacht. De lijn die we ingezet hebben bij de start van de Woonagenda, zetten we door met het VHP. De concrete plannen en de voortgang per kern zijn inzichtelijk in de halfjaarlijks geactualiseerde Stand van zaken woningbouw. Op basis hiervan sturen wij waar nodig bij en blijven wij actief in gesprek met initiatiefnemers, ontwikkelaars, woningcorporaties en dorpsbelangen om woningbouw in alle kernen mogelijk te maken.

Vraag 2
Blz 12: Samen met de Noordwestgroep wordt een toekomstplan ontwikkelt i.v.m. bestaanszekerheid voor iedereen. Waarom met de NWG? Krijgen zij hier een vergoeding voor? Worden andere partijen betrokken? Zo ja, welke?
Antwoord
Het Rijk heeft gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven gevraagd samen te werken aan een toekomstbestendige inrichting van de sociale infrastructuur. Dit is noodzakelijk vanwege veranderingen in de doelgroep. Deze ontwikkeling vraagt om een heroriëntatie op de maatschappelijke opdracht van sociaal ontwikkelbedrijven, zodat ook in de toekomst passende ondersteuning en ontwikkelmogelijkheden voor de doelgroep beschikbaar blijven. Binnen Steenwijkerland worden hierover gesprekken gevoerd onder begeleiding van adviseurs van het Landelijk Ondersteuningsteam Regionale Arbeidsmarkt. Daarbij zijn het Sociaal Team Steenwijkerland en een brede vertegenwoordiging vanuit de NoordWestGroep, als sociaal ontwikkelbedrijf van de gemeente, betrokken. Vanuit het Rijk krijgen gemeenten hier jaarlijks geld voor via het gemeentefonds. De gemeente houdt de regie over dit budget. De NWG ontvangt via de gemeente geen extra middelen voor dit traject.

Vraag 3
Onder het kopje Werk en economie op bladzijde 14 spreekt u van het opstellen van een doelgroepaanpak voor jonge- en vrouwelijke ondernemers. Vanwaar dit onderscheid tussen man en vrouw, jong en oud? De aanpak wordt gericht op nieuwe en bestaande ondernemers, wat wordt er gedaan aan het stimuleren van potentiële ondernemers, behalve ze doorsturen naar het Startersloket?
Antwoord
De doelgroepaanpak is een manier om beter aan te sluiten bij de behoeften van verschillende groepen ondernemers. Net zoals jonge ondernemers vaak andere vragen en uitdagingen hebben dan ervaren ondernemers, blijkt uit gesprekken dat ook vrouwelijke ondernemers specifieke behoeften hebben op het gebied van netwerken, zichtbaarheid en kennisdeling. Door maatwerk te bieden, kunnen we

ondernemers gerichter ondersteunen en zo het ondernemerschap in de volle breedte versterken.

Steenwijkerland stimuleert potentiële ondernemers via netwerken advies(gesprekken) en dienstverlening. Onze accountmanagers staan ook klaar voor (het beantwoorden en verder helpen van) potentiële ondernemers. Naast de ondernemers pagina op de website sturen we periodiek nieuwsbrieven. (Potentiële) ondernemers kunnen zich hierop abonneren.

Vraag 4
Op bladzijde 15 spreekt u over het evalueren van ons toeristisch beleid en bezien we of voortzetting of aanpassing nodig is. Valt hier ook de Vermakelijksheidretributie (VMR) onder?
Antwoord
In 2020 heeft de raad “Perspectief Bestemming Weerribben-Wieden 2025" vastgesteld, als basis voor het te voeren toeristisch-recreatief beleid. We gaan samen met samenwerkingspartners bekijken of deze toeristische-visie ongewijzigd kan blijven of (op onderdelen) aangepast zou moeten worden. Hierbij wordt niet gedoeld op de Vermakelijkhedenretributie.

Vraag 5
Op bladzijde 17 spreekt u over het opstellen van een Soortenmanagementplan, kortweg SMP genaamd. Waarom is dit niet eerder van de grond gekomen? Het staat al enkele jaren in de planning. Voor de opstelling hiervan zijn rijksmiddelen/subsidies beschikbaar. Doen wij hier als gemeente Steenwijkerland ook een beroep op?
Antwoord
Eerdere aanbestedingen voor het SMP zijn niet geslaagd, omdat de inschrijvingen niet voldeden of te duur waren. Door middel van een samenwerking met andere gemeenten wordt het nu opnieuw geprobeerd en daarvoor is ook meer geld beschikbaar, wat de kans op succes vergroot. Voor de financiering van het onderzoek zal inderdaad zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van de beschikbare middelen of subsidies.

Vraag 6
Blz 19–21 Het college wil investeren in dorpsvoorzieningen, sportaccommodaties en lokale initiatieven. Ook wordt de regeling 'Kleine bijdrage, groot gebaar' uitgewerkt. Vraag: "Onze gemeente bestaat uit veel verschillende kernen, ieder met een eigen identiteit en een sterk verenigingsleven. Voor CPB is het behoud van voorzieningen in onze dorpen van groot belang. Kan het college aangeven hoe wordt bepaald welke kernen en voorzieningen voor ondersteuning in aanmerking komen? En hoe wordt ervoor gezorgd dat ook de kleinere kernen voldoende profiteren van de beschikbare middelen?"
Antwoord
In basis werken wij vraaggestuurd bij investeringen in dorpsvoorzieningen en lokale initiatieven. Hierbij is maatwerk het uitgangspunt. Daarnaast hebben we structurele subsidieregelingen die voor alle kernen en/of inwoners(organisaties) beschikbaar zijn. Zoals het koppengeld, de subsidieregeling 'inwonersinitiatieven zijn goud waard' en de subsidie dorpshuizen en wijkgebouwen Steenwijkerland. De voorwaarden voor de regeling 'kleine bijdrage, groot gebaar' zijn nog niet uitgewerkt, maar uitgangspunt is dat ook deze middelen voor alle kernen beschikbaar zijn. De gebiedscoördinatoren hebben korte lijnen met inwoners (organisaties). Wensen en ideeën worden vaak met hen gedeeld, waardoor zij zicht hebben op lokale ontwikkelingen en ambities. Daarnaast wijzen de gebiedscoördinatoren inwoners(organisaties) op de

gemeentelijke subsidiemogelijkheden. Het is aan de inwoners(organisaties), of zij gebruik willen maken van de gemeentelijke subsidiemogelijkheden.

Voor wat betreft sportvoorzieningen: Elke school kan gebruik maken van een gymnastiekzaal of sporthal in de buurt voor bewegingsonderwijs. Ook verenigingen maken gebruik van deze voorzieningen. Onderhoud van de voetbalvelden is geregeld via het meerjaren investerings- en onderhoudsplan.

Vraag 7
Blz 21: We investeren in de Meenthe, ondanks dat de Meenthe volgens het huurcontract zelf verantwoordelijk is. Toch nemen wij deze investering over. Waarom? Als gevolg van de investering in de Meenthe verhoging wij de jaarlijkse huur met een bedrag gelijk aan de jaarlasten van de investering. Helder. Maar waarom dan naast de huurverhoging ook nog een verhoging van de subsidie aan de Meenthe? Hoe is deze verhoging van subsidie aan de Meenthe te rijmen met de ronkende berichten in de media over het recordaantal bezoekers dat jaar op jaar stijgende is?
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 8
pagina 22–23 In de begroting lezen we dat de gemeente het programma Vitaal Platteland voortzet en dat Steenwijkerland door het Rijk is aangewezen als prioritair gebied. Voor 2027 wordt onder andere ingezet op een netwerkbijeenkomst en ondersteuning van vijf initiatieven. Vraag: "Het is goed dat we als gemeente blijven inzetten op een vitaal platteland. Tegelijkertijd zien we dat de onzekerheid onder onze agrarische ondernemers groot is. Kan het college aangeven welke concrete resultaten onze boeren in 2027 mogen verwachten van het programma Vitaal Platteland? En welke invloed kunnen wij als gemeente daadwerkelijk uitoefenen op de ontwikkelingen rondom stikstof en de toekomst van onze agrarische sector?"
Antwoord
De onzekerheid onder de agrarische ondernemers is inderdaad groot. En zolang de aangekondigde maatregelen van het ministerie van LVVN nog niet zijn vastgesteld en zijn uitgewerkt blijft dit het geval. Vanuit het prioritair gebied Noordwest Overijssel werken we met alle gebiedspartners samen aan een toekomstperspectief voor agrariërs. De concrete resultaten, die onze boeren daarvan kunnen verwachten, hangen met name af van de uitgewerkte maatregelen van Rijk en provincie.

Vraag 9
Op bladzijde 25 spreekt u over het super toegankelijk houden van de dienstverlening. Zijn er in dit kader ook plannen om de openstelling op vrijdagmiddag weer in te stellen? Immers, deze is door bezuinigingen destijds weggevallen.
Antwoord
Nee, daar zijn geen plannen voor. De vrijdagmiddagsluiting is geen gevolg van de bezuinigingen die bij de behandeling van de begroting 2025 zijn vastgesteld. Deze situatie is al decennialang van toepassing.

Vraag 10
Blz 27 en raadsvoorstel pagina 3–4: De begroting laat voor alle jaren een positief structureel saldo zien. Voor 2027 bedraagt dit € 2,8 miljoen, oplopend naar € 4,9 miljoen in 2030. Tegelijkertijd worden incidentele uitgaven uit de reserves gedekt. Vraag: "Het is positief dat we opnieuw een sluitende meerjarenbegroting kunnen presenteren. Dat geeft vertrouwen en biedt ruimte om te investeren. Tegelijkertijd zien we dat er nog verschillende onderzoeken lopen waarvan de financiële gevolgen niet volledig bekend zijn. Kan het college aangeven hoeveel financiële ruimte er daadwerkelijk beschikbaar blijft voor nieuwe ontwikkelingen? En hoe voorkomen we dat we nu verplichtingen aangaan die onze financiële mogelijkheden in latere jaren beperken?"
Antwoord
Dit is geen technische vraag. (Nieuwe) plannen waarvoor extra budget benodigd is worden altijd eerst ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Vraag 11
Op bladzijde 31 PAK'M deelfietsennetwerk spreekt u over uitbreiding van dit netwerk. Kunt u aangeven hoeveel wij als Gemeente Steenwijkerland hier vanaf het begin in hebben geïnvesteerd met daarnaast cijfers over het gebruik van deze fietsen en vooral door wie? En is er ook sprake van inkomsten, zo ja, waar komen deze terecht? Wie is er juridisch eigenaar van dit fietsnetwerk met de daarbij behorende fietsen, oplaadpunten, software etc.?
Antwoord
In het kader van de regiodeal Innovatie Mobiliteit en Gastvrijheid zijn de kosten bij de opstart gedekt door subsidiegelden. Bij de PPN 2026-2029 is voor 2026 en 2027 aanvullend € 30.000 aangevraagd naast ook weer subsidiegelden van Rijk en Provincie. Bij de Programmabegroting 2027-2030 wordt dus nog aanvullend geld aangevraagd, naast een subsidie van de Provincie. Er zijn 3.200 unieke gebruikers van het netwerk. In 2026 hebben er 10.100 ritten plaatsgevonden (tot en met 20 oktober), waarmee het gemiddelde aantal ritten per dag in 2026 op 35 komt. De juridisch eigenaar van het fietsnetwerk is de Noord West Groep. Inkomsten uit het netwerk komen terecht bij de Noord West Groep en deze worden gebruikt voor onderhoud, beheer en ontwikkeling.

Vraag 12
Op bladzijde 34 spreekt u over de introductie van 'Kleine bijdrage groot gebaar'. Kunt u aangeven waar de verschillen en overeenkomsten zitten met de al jaren bestaande regeling 'Koppengeld'?
Antwoord
In tegenstelling tot het koppengeld staat 'Kleine bijdrage groot gebaar' los van het aantal inwoners. De overeenkomsten tussen beide zijn nog niet concreet te benoemen, omdat voor 'Kleine bijdrage groot gebaar' de voorwaarden nog moeten worden bepaald.

Vraag 13
Blz 34 Aan Stichting Poppodium de Buze wordt de al eerder meermalen uitgekeerde maar incidentele subsidie van 125 000 euro nu structureel en jaarlijks uitgekeerd. Graag zien wij waarop dit bedrag is gestoeld. Is er een overzicht van de bezoekersaantallen en is er onderzocht of de bezoekers daadwerkelijk jongeren zijn en waar ze vandaan komen (uit heel Steenwijkerland)?
Antwoord
De bezoekersaantallen van de 2 tot 3 producties per maand bedroegen in 2024 in ieder geval 3.592 en in 2025: 3.245. 25 tot 30% is tussen de 14 en 18 jaar. De leeftijd

18+ is afhankelijk van de activiteit. Er komen ook bezoekers uit omliggende gemeenten.

Wij stellen voor de subsidie structureel te maken en vast te stellen op € 125.000 per jaar. De hogere bijdrage is nodig vanwege deels indexatie, deels de toenemende vraag naar een ontmoetingsplek voor jongeren rond popcultuur en talentontwikkeling. Daarnaast stijgen de kosten voor artiesten, auteursrechten en materieel e.d. Met deze bijdrage is het voortbestaan van deze voorziening voor jongeren geborgd, en kunnen er meer activiteiten plaatsvinden.

Vraag 14

Blz 132 Kunt u een oorzaak geven voor het feit dat er in Steenwijkerland meer Halt-verwijzingen van jongeren zijn dan gemiddeld in het land? En zijn de aantallen of percentage per kern bekend?

Antwoord

Ten opzichte van vorig jaar zien we zowel gemeentelijk als landelijk een stijgende trend in het aantal verwijzingen vanuit de Officier van Justitie. Dit heeft te maken met de inzet op een vroegtijdige aanpak in het belang van de jongere om een strafblad te voorkomen. Het gaat om een klein aantal en is daarom ook niet te herleiden per kern.

Vraag 15

Op bladzijde 136/137 vinden we een keurig overzicht Stichtingen en Subsidies. Aan Stichting NP WW geven we in 2027 een bedrag van 331.888 euro. Graag zouden we inzage hebben waarop dit is gebaseerd. Kunt u ons inzage geven in de samenwerkingsovereenkomst waarop e.e.a. is gebaseerd?

Antwoord

Op basis van een dienstverleningsovereenkomst (uit 2024) wordt jaarlijks een bijdrage verstrekt aan de Stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden. De helft van de bijdrage is bedoeld voor de algemene organisatie en educatie en de andere helft voor (toeristische) gebiedspromotie. Deze overeenkomst is in de jaren 2025 en 2026 verlengd. In de huidige overeenkomst is afgesproken dat vertrouwelijk wordt omgegaan met de inhoud van de overeenkomst. De wederpartij heeft er geen bezwaar tegen wanneer we de overeenkomst overleggen. De overeenkomst is daarom vanaf maandag 26 oktober a.s. vertrouwelijk in te zien bij de griffie. Op dit moment werken we aan een nieuwe geactualiseerde overeenkomst voor het jaar 2027.

Partij CDA

Vraag 1
Verschil winstverwachting In de MBG is voor 2027-2030 een totale winstneming van circa €1,5 miljoen opgenomen, terwijl de programmabegroting spreekt over circa €1,9 miljoen tot en met 2030. Kunt u dit verschil van circa drieënhalf ton technisch verklaren en aangeven welke raming leidend is?
Antwoord
Programmabegroting is inclusief het jaar 2026. Terwijl de MBG vanaf 2027 laat zien.

Vraag 2
Opbouw risicoprofiel MBG In de MBG is er per ontwikkellocatie 1 risico benoemd en op gekwantificeerd. Terwijl een aantal risico's voor vrijwel alle ontwikkellocaties van toepassing zijn (bijvoorbeeld stikstof, netcongestie, indexatie, vertraging door tekort aan mensen). Een ontwikkellocatie heeft immers altijd meer dan 1 risico. Ook is de kwantificering voor het CDA onnavolgbaar. Dus op bijvoorbeeld welke gevolgen, vertragingsduur, rente, indexering en eventuele extra plankosten zijn de gevolgbedragen gebaseerd? Kan dit nader geduid worden?
Antwoord
Jaarlijks worden de parameters aan de hand van de landelijke cijfers en verwachtingen geactualiseerd door onze externe planeconoom. Hierin worden alle marktontwikkelingen meegenomen. Aan de hand van de jaarlijkse gesprekken met de projectleiders wordt per complex de overige risico's in kaart gebracht en verwerkt.

Vraag 3
Verschil risicoprofiel tussen MBG en begroting De MBG berekent het actuele risicoprofiel op circa 1 miljoen euro terwijl in de programmabegroting voor het grondbedrijf circa €1,3 miljoen wordt genoemd. Waaruit ontstaat dit verschil en welk bedrag is verwerkt in de berekening van het gemeentelijke weerstandsvermogen?
Antwoord
Het verwerken van het risico, kans van optreden, is gebonden aan BBV-regelgeving zoals omschreven in de MBG op pagina 26. Dit bedrag is toegelicht in de MBG. Voor het weerstandsvermogen is het correcte bedrag in de Programmabegroting gebruikt. Echter is hier een typefout ontstaan bij bedrijventerrein € 194.000 i.p.v. € 210.000. Dit heeft geen invloed op het uiteindelijke cijfer van het weerstandsvermogen.

Vraag 4
Netcongestie nog niet in risicobedrag? De MBG vermeldt dat netcongestie bij de jaarrekening 2026 beter in beeld wordt gebracht. Welke financiële gevolgen van netcongestie zijn op dit moment al in de afzonderlijke grondexploitaties verwerkt, en welke nog niet?
Antwoord
Uiteindelijk zijn er geen financiële gevolgen, omdat alle kosten worden doorberekend aan de eindgebruiker. Het betreft het ramen van de aanbetalingen, dit hebben wij pas naar verwachting eind van het jaar in beeld.

Vraag 5
Gevoeligheidsanalyse Kan per ontwikkellocatie in de MBG inzichtelijk worden gemaakt wat het effect op de netto contante waarde en eindwaarde is als de gronduitgifte één respectievelijk twee jaar vertraagt?
Antwoord
De reikwijdte van deze vraag is financieel te complex om nu door te rekenen. Wij actualiseren jaarlijks de faseringen m.b.t. de uitgiftes en nemen de kans van vertraging mee in het risicoprofiel (MBG pagina 26).

Vraag 6
Kavels MBG versus woningbouwambitie De MBG bevat nog gronduitgifte voor 256 woningen, terwijl de programmabegroting uitgaat van 1.600 tot 2.100 woningen tot 2035, plus op langere termijn nog 1.000 tot 1.500 woningen voornamelijk rond Steenwijk. Een deel van de projecten staan ook niet in de MBG omdat deze particulier worden ontwikkeld. Welk deel van deze opgave is financieel afgedekt via bestaande GREX'en de huidige particuliere ontwikkelingen? Voor welk deel moeten nog nieuwe grondexploitaties, anterieure overeenkomsten of andere dekkingen worden vastgesteld? Wat heeft dit voor impact op de begrotingen en MBG’ die we de komende jaren krijgen?
Antwoord
De MBG betreft alleen complexen in eigen beheer t/m 2032. Terwijl de Programmabegroting voor heel de gemeente alle harde en zachte plan capaciteit betreft t/m 2035 vanuit het VHP. Vanuit visie Steenwijk wordt er op dit moment gewerkt aan nieuwe ontwikkellocaties, dit is een meerjaren traject waarbij pas in een later stadium duidelijk wordt of dit eigen te ontwikkelen complexen worden of faciliterende.

Vraag 7
Assetmanagement infrastructuur We zien momenteel landelijk dat er grote achterstanden bij onderhoud en vervanging van infrastructuur. De gemeenten beheren gezamenlijk 90% van de infrastructuur (zoals (vaar)wegen met toebehoren) in Nederland. 1. Welke percentage van het areaal van de gemeente Steenwijkerland is opgenomen in haar assetmanagementsysteem. 2. Is van alle objecten in het assetmanagementsysteem getailleerd inzichtelijk wat de technische staat is en welk onderhoud en vervanging er de komende jaren en decennia nodig zijn? 3. Is er een groot areaal in de gemeente waarvan op dit moment onbekend is wie of welke partij de eigenaar is en/of wie financieel aan de lat staat voor onderhoud en vervanging? 4. Hoe groot is de kans op financiële verrassingen ten aanzien van onderhoud en vervangingen van onze infrastructuur?
Antwoord
Het gehele areaal (kapitaalgoederen) is volledig opgenomen in ons assetmanagementsysteem. Met enige regelmaat worden alle objecten in de openbare ruimte geïnspecteerd op kwaliteit en veiligheid. Op basis van deze inspecties worden de meerjarenonderhoudsplannen opgesteld inclusief de bijbehorende budgetten. Van alle openbare assets is bekend wie de eigenaar en de onderhoudsplichtige is. Op basis van de leeftijden van de assets is er een benadering van de vervangingsopgave in onze gemeente. In combinatie met het regelmatig inspecteren is de kans op financiële verrassingen beperkt.

Vraag 8
Onderhoudsachterstand infrastructuur Welk deel van de infrastructuur wegen, bruggen/kunstwerken, oevers, riolering, verlichting etc. voldoet momenteel niet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau en welk bedrag is de komen jaren en decennia nodig om dat te onderhouden en volledig op niveau te brengen?
Antwoord
De kapitaalgoederen worden onderhouden op het vastgestelde kwaliteitsniveau 'basis'. De hiervoor benodigde budgetten zijn de bedragen die zijn opgenomen in de begroting. Jaarlijks worden de meerjarenonderhoudsprogramma's en de bijbehorende budgetten geactualiseerd.

Vraag 9
Vervangingsopgave infrastructuur en toekomstige piek Wat is de totale vervangingsopgave voor onze infrastructuur voor de komende jaren en decennia en welk percentage daarvan is financieel gedekt? Hoe is dit verwerkt in het meerjarenperspectief?
Antwoord
Vanuit de beleids- en beheerplannen volgt een planning ten aanzien van de vervanging van onze kapitaalgoederen. De financiële vertaling vindt u in de paragraaf 4.3 Onderhoud kapitaalgoederen (vanaf bladzijde 69). Daarnaast is er voor zowel wegen als voor riolering een voorziening gevormd.

Vraag 10
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen Hoe ontwikkelt zich deze kwijtschelding. Het bedrag neemt toe, maar hoe ontwikkelingen zich de aantallen, of het percentage huishoudens wat kwijtschelding ontvangt?
Antwoord
Het aantal toegewezen kwijtscheldingen ligt al jaren tussen de 615-645 (3% van het aantal huishoudens).

Vraag 11
Kan de procedure rondom de vermakelijkhedenretributie nog toegelicht worden? Wat hebben ondernemers nu jaarlijks betaald? Wanneer zij in het gelijk worden gesteld, klopt het dan dat deze € 2,9 mln terugbetaald moet worden? En andersom, wanneer de gemeente in het gelijk wordt gesteld, dienen ondernemers dan nog grote bedragen ineens te moeten betalen?
Antwoord
De procedure staat toegelicht in bijlage 2 bij het raadsbesluit Verordening vermakelijkhedenretributie Dorpsgracht Giethoorn 2026. Document Steenwijkerland - Verordening vermakelijkhedenretributie Dorpsgracht Giethoorn 2026 - iBabs Publieksportaal De belasting bedraagt een vast bedrag per motorvaartuig per kalenderjaar voor het geven van vermakelijkheden. Dit vaste bedrag wordt geheven ongeacht hoe lang of hoe vaak in het kalenderjaar in het betreffende deel van de Dorpsgracht met het motorvaartuig is gevaren. Het bedrag is ook verschuldigd indien slechts éénmaal in het kalenderjaar is gevaren. Het belastingtijdvak waarover wordt geheven, is gelijk aan het kalenderjaar. Jaarlijks aanslagoplegging ligt rond de € 400.000. De lopende rechtszaak gaat over de belastingjaren 2021 en 2022. Als de ondernemers in het gelijk worden gesteld dan bestaat het risico dat deze uitspraak een doorwerkende betekenis krijgt en de opgelegde aanslagen over de niet in de procedure betrokken jaren ook als onrechtmatig worden beschouwd. In een

dergelijke situatie schatten we in dat we het genoemde bedrag in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing moeten terugbetalen. Van de reeds opgelegde aanslagen staat momenteel nog zo'n € 124.000 open.

Vraag 12

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Hoe volledig is de weerstandsratio? Bijvoorbeeld in het licht van de vragen die door CDA zijn gesteld t.a.v. opbouw en verschil van risicoprofiel MBG en begroting, maar ook t.a.v. risico's Netcongestie die nog niet volledig in beeld zijn? Maar ook bij samenloop van risico's? is er een stresstest gedaan? Waarom is er in de grex een samenlooprisico van 75% gekozen?

Antwoord

Het weerstandsvermogen is een buffer voor het opvangen van financiële risico's die zich in het begrotingsjaar kunnen voordoen en waarvoor geen eenmalige financiële dekking binnen de begroting beschikbaar is. Bij een risico dat zich voordoet welke tot hogere structurele lasten leidt, zal de begroting gewijzigd moeten worden en moet er alternatieve dekking gevonden worden.
Net zoals bij de "gewone" risico's waarbij een inschatting is gemaakt van de kans dat deze zich voordoet, is bij de grondexploitaties gekozen voor 75%. Ook hier wordt er vanuit gegaan dat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen.

Vraag 13

Onderhoud wegen
Op pagina 70 is te zien dat groot onderhoud afneemt en dat levensduurverlengend toeneemt. Kan deze ontwikkeling nader geduid worden? Ook met een cijfermatige onderbouwing?

Antwoord

De kosten voor groot onderhoud zijn bepaald op basis van inspecties die vertaald worden in het meerjarig onderhoudsplan. Wanneer uit inspecties blijkt dat een weg(vak) zo slecht is dat de constructie van de weg aan het bezwijken is wordt gekozen voor een zogenaamde levensduurverlengende maatregel of vervanging. Voor de cijfermatige onderbouwing verwijzen we naar het vorig jaar vastgestelde beleidsplan Beheer en onderhoud wegen & paden. Bedragen zijn onderhevig aan prijsindexatie.

Vraag 14

Huisvesting voortgezet onderwijs
Op welke wijze is de investering en aangegane verplichtingen, alsmede de risico's die hiermee gemoeid zijn, t.a.v. de Unilocatie opgenomen in de begroting?

Antwoord

Voor de Unilocatie was voor de eerste tien jaar € 2.586.000 aan budget beschikbaar gesteld door de raad. Dit bedrag is ook op deze wijze per jaarschijf opgenomen in de begroting. Van dit totaalbedrag heeft € 2.503.900 betrekking op de DDC-vergoeding, conform het betaalschema dat onderdeel uitmaakt van de DDC-overeenkomst. Het resterende bedrag van € 82.100 betreft een positief renteresultaat. Dit bedrag wordt binnen de begroting aangehouden als financiële buffer.

Vraag 15

Vitaal platteland
Het totaal beschikbare budget hiervoor is in de begroting veel lager dan in de begroting van 2026. Terwijl hier in het komende jaar een behoorlijke inzet voor gevraagd wordt. Waarom is deze nu veel lager en kan dat ook financieel onderbouwd worden?

Antwoord
In de programmabegroting van 2026 wordt onder andere rekening gehouden met een aantal incidentele budgetten, te weten startbudget gebiedsinitiatieven, regie op vitaal platteland en personele uitbreiding toerisme en duurzaam. Dit zorgt ervoor dat de budgetten incidenteel hoger liggen in 2026 ten opzichte van 2027.

Partij BGL

Vraag 1
Blz. 9 Ondersteuning van tenminste 1 nieuw CPO, doch geen max. gesteld?
Antwoord
Dit is geen technische vraag.

Vraag 2
Blz. 13 Sterke sociale gemeenschappen, kan het financieel onderbouwd worden van € 360.000 in 2027 naar € 610.000 in de jaren daarna?
Antwoord
De genoemde bedragen zijn gebaseerd op een uitbreiding van het buurt- en jongerenwerk met 4 fte (400.000 per jaar) en uitbreiding van de beleidscapaciteit met 2 fte per jaar (210.000 per jaar). We verwachten dat het na vaststelling van de begroting enige tijd zal kosten voordat deze mensen geworven en aangesteld zijn. Om die reden zijn de verwachte uitgaven in 2027 lager.

Vraag 3
Blz. 15 Minimaal 2 projecten uitvoeren die bijdragen aan de versterking van de toeristische sector, waar moeten we dan aan denken?
Antwoord
Dat wordt in de loop van 2027 duidelijk in overleg met de werkgroep horeca en toerisme waarin de ondernemers vertegenwoordigd zijn.

Vraag 4
Blz. 21 De huur van de Meenthe, wordt er jaarlijks ook een indexering op toegepast?
Antwoord
Klopt. Er wordt jaarlijks een indexering toegepast.

Vraag 5
Blz. 30 Aanleg rotonde Gasthuislaan te Steenwijk, kan dat op gemeentelijke grond?
Antwoord
Voor een rotonde is meer ruimte nodig. Daarbij moet ook het fietspad omgebogen worden. De verwachting is dat daarvoor grond verworven moet worden.

Vraag 6
Blz. 32 Hoeveel budget voor de starterslening is er nog beschikbaar? En hoeveel jaren is daar nog in voorzien?
Antwoord
Er is nog zo'n € 200.000 beschikbaar. Dat betekent dat er nog 4 volledige startersleningen van € 40.000 kunnen worden toegewezen. Als een starter minder nodig heeft voor de starterslening dan kunnen er meer uit het huidige beschikbare budget worden verleend. Hoeveel aanvragen er nog komen is afhankelijk van de woningmarkt, hypotheekrente en aanbod aan (nieuwe) woningen. Dit is lastig te voorspellen.

Vraag 7
Blz. 35 Is het technisch mogelijk om de werf aan de Deukten In Giethoorn onder te brengen bij de werf op Groot Verlaat, en hoeveel zou dit financieel opleveren?
Antwoord
Dit is geen technische vraag. Dit vergt nader onderzoek, dus ligt niet in lijn met beantwoording voor begrotingsbehandeling.

Vraag 8
Blz. 37 5.5 Uitbreiding BOA formatie, om hoeveel Fte's gaat het? En is dat voldoende?
Antwoord
De uitbreiding van de BOA formatie betreft 2 FTE's. Of dat voldoende is, is geen technische vraag.

Vraag 9
Blz. 40 Is er een overzicht beschikbaar over de reserve koppengelden?
Antwoord
De gebiedscoördinatoren houden per kern bij wat het actuele saldo koppengeld is. Per 1 januari 2027 komt het niet bestede en niet gereserveerde koppengeld te vervallen ten gunste van de algemene middelen.

Vraag 10
Blz. 49 Rioolheffing wordt gesproken over kosten van baggeren in stedelijk gebied. Wat is hier de definitie van? Wat valt hier onder, is dit binnen de bebouwde kom?
Antwoord
Waterpartijen moeten geregeld gebaggerd worden omdat ze anders dichtslibben. De aanwas met slib kent meerdere bronnen waaronder riolering. Het openhouden van watersysteem dient meerdere doelen, waaronder de afvoer van hemelwater. Baggeren in stedelijk gebied komt ten laste van de rioolheffing i.v.m. de relatie hemelwaterzorgplicht. Het baggeren in landelijk gebied komt ten laste van de algemene middelen.

Vraag 11
Blz. 59 Vermakelijkhedenretributie, is er een overzicht beschikbaar wat er nog open staat door de jaren heen? En wanneer wordt de uitspraak van de bodemprocedure verwacht?
Antwoord
Op dit moment staat er € 124.000 open waarvan € 77.000 over 2025. Het gerechtshof heeft de termijn voor het doen van een uitspraak in hoger beroep opnieuw verlengd, nu tot 27 oktober 2026.

Vraag 12
Blz. 83 Een hele verhandeling over EMU. Wat is er voorzien (moet er gedaan worden) om de EMU van 2027 naar 2028 van 38 miljoen naar 19 miljoen te laten dalen?
Antwoord
Het EMU-saldo geeft de inkomsten en uitgaven op transactiebasis weer. In onze begrotingen wordt daarbij steeds uitgegaan van 100% aanwending van de beschikbare kredieten. In de jaarstukken nemen we het werkelijk gerealiseerde EMU-saldo op.

Vraag 13
Blz. 85 Er wordt gewerkt aan ontwikkelen van Open Steenwijkerland, aan welk tijdspad moeten we denken?
Antwoord
Open Steenwijkerland is een centrale webpagina waarop inzichtelijk wordt gemaakt welke informatie de gemeente actief openbaar maakt en waar deze informatie kan worden geraadpleegd. Deze pagina staat nog dit jaar (2026) online.

Vraag 14
Evenementen; Op een aantal onderdelen in het programma wordt het te ontwikkelen evenementenbeleid genoemd. Zo ook specifiek het zoeken met de organisaties van de corso's naar mogelijkheden om af te wijken van het omgevingsplan om te bouwen van wagens mogelijk te blijven maken. Maar welke kosten zijn daarmee gemoeid en hoe is dat in verhouding tot de kosten die de gemeente maakt voor de andere evenementen in onze gemeente?
Antwoord
We willen de komende periode de bouwlocaties in kaart gaan brengen in samenwerking met de bouwgroepen. Tegelijkertijd stellen we samen met een afvaardiging van de corsocultuur (werkgroep) een plan van aanpak op. Welke kosten eruit gaan vloeien is nu nog niet bekend. De kosten voor de uitvoer van het plan van aanpak worden meegenomen bij de raadsbehandeling van het evenementenbeleid.

Vraag 15
Hoe moet je de tabellen in bijlage 1 lezen. A. De 2e kolom betreft "vervangingsinvesteringen" uit 2026. B. Hoe zit het daar met plus en min en waar is het beschikbaar vrijvallende kapitaalslasten op gebaseerd met oog op de verschillen van -10.000 en plus 20.000 van MJR 2028 MJR 2029
Antwoord
De kolom investeringen gaat over de investeringskredieten die voor 2027 beschikbaar worden gesteld en die voor 2028-2030 worden gereserveerd. Dit wordt afgezet tegen wat al in de begroting beschikbaar was binnen de diverse clusters. Vervolgens wordt dit gesaldeerd voor de verschillende onderdelen en afgezet tegen een centraal budget wat staat gereserveerd bij de directie. Het tekort of overschot wat vervolgens ontstaat wordt weer verrekend met het begrotingssaldo.

Vraag 16
Meerjarenbegroting Grondexploitatie. Blz. 4 Wat wordt er mee bedoelt bij 8a De grondexploitaties voor woningbouwprojecten en bedrijfsterreinen die onderhanden zijn, gewijzigd vast te stellen?
Antwoord
De wijzigingen betreffen de actualisatie van de parameters en faseringen van de projecten en andere diverse risico's. Hierdoor kunnen de doorrekeningen iets veranderen en wordt er daarom gevraagd om deze gewijzigd vast te stellen.

Vraag 17
Meerjarenbegroting Grondexploitatie. Blz. 20 Wat is de huidige stand van zaken t.a.v. de woningbouw in Wanneperveen? En komt er beweging in?
Antwoord
Op 9 december 2025 hebben wij bij de provincie een natuurvergunning aangevraagd en hier al meermaals overleg over gevoerd. Naar verwachting neemt de provincie binnenkort een besluit. Zodra de natuurvergunning is verleend en onherroepelijk is, kunnen de kavels worden uitgegeven.

Partij VVD

Vraag 1
Welke concrete stappen worden gezet of zijn voorzien om de leegstand terug te dringen, naar aanleiding van het advies van de retailexpert?
Antwoord
De retailexpert heeft een (eerste) analyse opgesteld. In overleg met Stichting Steenwijk Vestingstad en de Retailexpert wordt nagegaan welke stappen/acties genomen moeten worden. Momenteel is dit onderwerp van gesprek tussen de genoemde partijen. Hier zal een concreet plan uit voortkomen.

Vraag 2
In hoeverre wordt voor de versterking van de bedrijventerreinen en de binnenstad ook gekeken naar regionale, landelijke en Europese subsidies? En hoe wordt dit concreet meegenomen in de planvorming?
Antwoord
Hier zal zeker aandacht voor zijn. Zeker als het gaat om grote opgaven speelt cofinanciering (vanuit diverse bronnen) een belangrijke rol. We kijken daarbij zowel naar Regio/provincie, Rijk en – toegegeven – in mindere mate naar Europese subsidies. Daarbij speelt zeker ook de verhouding tussen de inzet tot het verkrijgen van de subsidie, zoals de te volgen procedure, de administratieve verwerking en de hoogte van de subsidie. Zo is bijvoorbeeld recent een stadsarrangement met de provincie afgesloten voor het tegengaan van leegstand in de binnenstad en het vergroenen van de bedrijventerreinen (vanuit de regio deal). In juni heeft het college ingestemd met het toekomstbeeld bedrijventerreinen. In een werkvergadering begin dit jaar bent u hierover ook geïnformeerd. Juist bij de operationalisering van dit toekomstbeeld is cofinanciering (subsidies, investeringen derden enz.) een belangrijk thema.

Vraag 3
Welke concrete doelen moet de nog aan te stellen gebiedsregisseur bedrijventerreinen halen en welke projecten gaat deze uitvoeren? En welke kosten horen daarbij?
Antwoord
Bedrijventerreinen staan voor grote opgaven rond verduurzaming, energietransitie, klimaatadaptatie en herontwikkeling, revitalisering van verouderd vastgoed. Het doel is om ontwikkelingen op dat terrein aan te jagen, ruimte te winnen (kavels beter benutten), duurzaam en klimaat adaptief te maken. De regisseur treedt op tussen markt en ondernemers met een actieve rol in genoemde ontwikkelingen. Onder de noemer gebiedsgerichte aanpak bedrijventerreinen is de inzet van deze regisseur weergegeven t/m 2029. Begonnen wordt met Groot Verlaat (in 2027). Overige terreinen volgen daarna.

Vraag 4
Op pagina 18 staat dat er een plan van aanpak komt voor een marktplaats voor herbruikbare materialen (circulaire hub). Op pagina 33 staat dat we ons aansluiten bij een circulaire marktplaats. Wat kunnen we in 2027 verwachten?
Antwoord
In de eerste helft van 2027 wordt er een plan van aanpak opgesteld waarin is aangegeven hoe binnen de verschillende civiele werken afstemming kan zijn over benodigde en eventueel vrijkomende materialen en mogelijk hergebruik binnen een ander civiel werk. Omdat niet elk werk qua planning op elkaar aansluit of er geen geschikt materieel beschikbaar is binnen de eigen gemeente wordt in 2027

aangesloten bij een (regionale) circulaire marktplaats. De verwachting is dat in de tweede helft van 2027 de eerste bestekken rekening houden met beschikbare en her te gebruiken materialen vanuit de circulaire marktplaats.

Vraag 5
Op pagina 20 staat dat de museumplannen worden herijkt. Wat is de planning hiervoor? In welk kwartaal kunnen wij de herijking verwachten?
Antwoord
Het college koerst erop om in de Politieke Markt van 8 december a.s. de raad om advies en input te vragen naar de uitgangspunten bij en denkrichting over de uitwerking van een hernieuwde inrichting van het museumproject.

Vraag 6
Uitwerking van het voorstel voor kunstgrasvelden: welke verenigingen heeft de gemeente op dit moment in beeld met problemen in capaciteit en/of kwaliteit? En in hoeverre wordt bij de uitwerking van het beweegakkoord en de aanleg van kunstgrasvelden gekeken naar multifunctioneel gebruik van die velden, bijvoorbeeld als open sportpark? Een open sportpark is fysiek en organisatorisch opengesteld voor maatschappelijke functies, andere sportaanbieders, onderwijs, zorg, kinderopvang of omwonenden.
Antwoord
We hebben een capaciteitsoverzicht en een meerjareninvesteringsplan. Met de betreffende sportvereniging gaan we in gesprek zodra een veld aan renovatie toe is. Daarnaast hebben we onze reguliere gesprekken waarin oa de veldkwaliteit ter sprake komt Het huidige beleid ten aanzien van kunstgras wordt geüpdatet. Lag in het verleden de nadruk alleen op ruimtegebrek; tegenwoordig spelen onderwerpen zoals onder andere klimaat (bespeelbaarheid) en mede (maatschappelijk) gebruik ook een belangrijke rol. Dit beleid wordt in 2027 nader uitgewerkt zodat er weloverwogen en transparante keuzes kunnen worden gemaakt.

Vraag 7
Hoeveel budget is er nog over voor de startersleningen, en tot wanneer loopt de regeling? Hoeveel aanvragen worden er nog verwacht op basis van de afgelopen jaren, en hoeveel budget is daarvoor nodig?
Antwoord
Er is nog zo'n € 200.000 beschikbaar. Dat betekent dat er nog 4 volledige startersleningen van € 40.000 kunnen worden toegewezen. Als een starter minder nodig heeft voor de starterslening dan kunnen er meer uit het huidige beschikbare budget worden verleend. De regeling voor startersleningen loopt zolang deze niet door uw raad wordt ingetrokken. Hoeveel aanvragen er nog komen is afhankelijk van de woningmarkt, hypotheekrente en aanbod aan (nieuwe) woningen. Dit is lastig te voorspellen. Evenals het budget dat daarvoor benodigd is.

Vraag 8
Waarom valt de matchingtool van het UWV weg? Moet nu elke gemeente zelf een tool aanschaffen, of is het de bedoeling om hierin samen te werken met andere gemeenten?
Antwoord
De matchingtool van het UWV valt weg omdat het UWV-portaal voor gemeenten technisch verouderd was en niet langer voldeed aan de huidige eisen voor informatiebeveiliging, privacy en gegevensuitwisseling. Gemeenten zijn sinds de uitfasering zelf verantwoordelijk voor het organiseren van een alternatieve oplossing voor gegevensdeling en matching. Binnen de arbeidsmarktregio vindt hierbij afstemming plaats tussen gemeenten en worden gemeenten ondersteund met kennis en expertise. Daarnaast vindt overleg plaats met leveranciers van matchingsystemen om ervoor te zorgen dat hun oplossingen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Hoewel regionaal wordt samengewerkt, blijft het noodzakelijk dat gemeenten beschikken over een eigen matchingsysteem dat aansluit op de lokale uitvoering, de beschikbare gegevens en de ondersteuning van inwoners bij participatie en arbeidsinschakeling.

Vraag 9
Op pagina 34 staat dat er een erfgoedcentrum in Willemsoord wordt gerealiseerd. Wat is hiervan de aanleiding en welke kosten horen daarbij? En welke verenigingen hebben nu te weinig ruimte?
Antwoord
Omdat De Steen niet meer beschikbaar is voor verenigingsactiviteiten komt Willemsoord ruimte tekort voor alle activiteiten die vanuit de verenigingen worden georganiseerd. Dit betreft alle verenigingen behalve de biljartclub, zij hebben geen extra ruimte nodig. Hun biljarttafel staat op een vaste plaats in de grote zaal. Voor het erfgoedcentrum is de onder Dorpsbelangen functionerende erfgoedgroep de initiator. Er lagen vergevorderde plannen om de bijzondere geschiedenis van Willemsoord in en rond De Steen een plek te geven. Nu De Steen niet meer hiervoor beschikbaar is en het MFC meer ruimte moet creëren voor haar gebruikers is het erfgoed initiatief geïntegreerd in de verbouwingsplannen van het MFC. De bruto kosten voor het erfgoedcentrum bedragen in totaal € 553.000. Het plan is om met verschillende partijen deze financiering voor elkaar te krijgen. De netto gemeentelijke bijdrage komt naar verwachting uit op € 288.000. Door dit te doen kunnen we het verhaal van Willemsoord koppelen aan de fiets- en wandelroutes van Weldadig Oord (dit is de ondernemersvereniging voor het totale koloniegebied Frederikoord, Wilhelminaoord en Willemsoord).

Vraag 10
Op pagina 34 staat dat stichting De Buze na een pilot weer volledig zelfstandig functioneert. Waarom wordt de bijdrage aan De Buze dan verhoogd? En zijn er voorwaarden vastgelegd waaraan De Buze moet voldoen?
Antwoord
Zie hiervoor de Najaarsnota 2025 pagina 77 [F.6.3.13] Met zelfstandig functioneert wordt bedoeld 'niet langer onder de verantwoordelijkheid van Sociaal Werk de Kop'. Wij stellen voor de subsidie structureel te maken en vast te stellen op € 125.000 per jaar. Deels indexatie, deels de toenemende vraag naar een ontmoetingsplek voor jongeren rond popcultuur en talentontwikkeling. Daarnaast stijgen de kosten voor artiesten, auteursrechten en materieel e.d. Met deze bijdrage is het voortbestaan van

deze voorziening voor jongeren geborgd, en kunnen er meer activiteiten plaatsvinden.

De voorwaarden volgen uit de Algemene subsidieverordening 2018 Steenwijkerland.

Vraag 11
Op pagina 35 staat dat samenwerking met inwoners, ondernemers en partners een organisatiebrede aanpak vraagt. Wat moeten we ons hierbij voorstellen? Kunt u toelichten wat we dit jaar kunnen verwachten? Gaat het alleen om het inhuren van expertise en een vervolgonderzoek, of worden er ook al activiteiten opgepakt?
Antwoord
Een organisatiebrede aanpak betekent dat participatie breder binnen de organisatie wordt belegd en wordt toegepast bij beleidsvorming, projecten en besluitvorming. Zo kunnen we nog beter aansluiten op de inwoners, ondernemers en partners in onze gemeente. Voortbouwend op de stappen die de afgelopen jaren al zijn gezet, wordt deze aanpak het komende jaar verder ontwikkeld in lijn met de Participatieverordening en de Wet versterking participatie op decentraal niveau. De participatieadviseur ondersteunt deze doorontwikkeling en praktische toepassing. Het onderzoek brengt in beeld wat aanvullend nodig is om participatie structureel in de organisatie te borgen.

Vraag 12
Woo-verzoeken: welke extra capaciteit is nodig, en welk budget hoort daarbij?
Antwoord
Het gaat om 0,8 FTE. De structurele last bedraagt € 59.000 (beleidskeuze 7.5).

Vraag 13
Heeft de vorming van de GR Collectie Overijssel geen invloed op de baten en lasten en op het dekkingspercentage van de dienstverlening van het archief?
Antwoord
Op 30 september 2025 heeft de raad het principebesluit genomen over toetreding. In iBabs staat bij die datum alle informatie over de financiën en de dienstverlening van GR Collectie Overijssel.

Vraag 14
Op pagina 57 wordt het risico van open-einderegelingen in het sociaal domein beschreven. Zijn er beheersmaatregelen en is er monitoring ingericht?
Antwoord
Door het als risico te benoemen is het meegenomen in de beoordeling van het weerstandsvermogen. Voor Wmo en Jeugd is een monitoring ingericht voor uitvoering, beleid en financiën samen. We volgen de ontwikkelingen voor Wmo en jeugd maandelijks op hoofdlijnen via diverse kwaliteitscontroles en maandelijkse overleggen over de budgetten. We rapporteren hierover aan uw raad via de P&C-cyclus. Ook ontwikkelen we door op de Stevige Lokale Teams, zetten we in op preventie. Verder werken we met het Normenkader Huishoudelijke ondersteuningen (Bureau HHM) en gaan we werken met het Normenkader begeleiding (Bureau HHM). Daarnaast hebben we u voorgesteld om het contractmanagement te versterken, waardoor we de ontwikkelingen nog nauwkeuriger volgen.

Vraag 15
Op pagina 137 staat een bijdrage van € 331.800 voor stichting Weerribben Wieden, op pagina 125 staat € 320.000. Welk bedrag is juist?
Antwoord
Het bedrag van € 331.888 is het maximale beschikbare budget voor 2027 en daarmee het juiste bedrag. Per abuis is het bedrag van 2027 niet juist weergegeven in de tabel op pagina 125.

Vraag 16
Aanvullend hierop: waarom zijn de kosten in 2026 (stichting Weerribben Wieden) ten opzichte van 2025 met € 66.000 gestegen? Welke concrete doelen gaat de stichting in de komende begrotingsperiode realiseren, en welke doelen zijn de afgelopen jaren al gehaald?
Antwoord
Per abuis is het bedrag van 2026 niet juist weergegeven. De verwachte kosten voor 2026 bedragen € 324.000. Jaarlijks stelt de Stichting een jaarplan op waarin wordt aangegeven waar men het volgend jaar mee aan de slag gaat. Daarbij wordt ook teruggeblikt naar wat men de voorgaande periode heeft gerealiseerd. De jaarplannen worden gepubliceerd op de website www.npweerribbenwieden.nl. Nog dit jaar wordt het jaarplan 2027 vastgesteld door het bestuur van de Stichting en zal dit op hun website worden gepubliceerd.

Partij Lijst van Andel

Vraag 1
Pagina 9; uitwerkingen veilige fietsverbinding Meppelerweg bij ontsluiting nieuwe woonwijk Steenwijk-Zuidoost. Wordt dit fietspad verlicht? Zo niet, waarom niet?
Antwoord
Het gaat hierbij niet om de aanleg van een nieuw fietspad, maar om een herinrichting van de bestaande weg. Deze route is al verlicht en zal dat ook blijven.

Vraag 2
Pagina 11; Uitbreiden van het buurtopbouw- en jongerenwerk om inwoners en organisaties met elkaar te verbinden, netwerken en sociale gemeenschappen te versterken en samen initiatieven te ontwikkelen. In welke beleidsdocumenten komt de uitvoer hiervan gedetailleerd terug?
Antwoord
Na vaststelling van de Programmabegroting wordt dit verder uitgewerkt. Via de P&C-cyclus houden we u op de hoogte over de voortgang.

Vraag 3
Pagina 12; Opstellen van een actieplan waarin we de verbinding tussen taalverwerving, werk en participatie verder versterken, gebaseerd op de inzichten over de gevolgen van het EU migratiepact. Hoe laat het college zich hierover informeren? Welk budget en hoeveel ambtelijke capaciteit (in fte) is in 2027 tot 2030 gemoeid met het actieplan rond het EU-migratiepact?
Antwoord
Op 12 juni 2026 is het EU-Asiel- en Migratiepact in werking getreden. De gevolgen van de invoering van het EU-Asiel- en Migratiepact voor inwoners van onze gemeente worden momenteel in kaart gebracht. De raad zal hierover worden geïnformeerd via een informatienota. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk welke aanvullende uitvoeringskosten of financiële risico's hieruit voor de gemeente voortvloeien. Hiervoor zijn in de begroting 2027 geen afzonderlijke bedragen opgenomen.

Vraag 4
Pagina 14; Nieuwe en bestaande ondernemers hebben ruimte om te ondernemen in een aantrekkelijke bedrijfsomgeving; Hoe maakt het college digitaal kenbaar welke mogelijkheden Steenwijkerland allemaal biedt? Hoeveel ondernemers staan te wachten met als oorzaak kavelgebrek en netcongestie? In de Najaarsnota (mutatie F.5.2) blijft er 50.000 EUR onbesteed, in de begroting bij beleidskeuze 4.3 wordt het incidenteel 150.000 EUR. Kan er onderbouwd worden hoe deze forse stijging tot stand komt?
Antwoord
De ondernemerspagina op de website vormt een belangrijke informatiebron voor ondernemers. Ook wordt periodiek een digitale nieuwsbrief verstuurd. Zoals bekend is ontwikkeling van het bedrijventerrein Vollenhove vertraagd vanwege stikstof. Er heeft zich een aantal ondernemers gemeld voor een kavel op dit terrein. De belangstelling voor een kavel kent verschillen. Niet elke ondernemer heeft al concrete plannen. We hebben nauw contact met deze ondernemers en de ondernemersvereniging en informeren ze, zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn te melden.

In de NJN is € 50.000 teruggegeven. Dit waren geraamde kosten voor inhuur. Deze inhuur is niet tot uitvoering gekomen. De beleidskeuze is breder. Naast inhuur van een projectleider gaat het ook om onderzoek en het inschakelen van specialistische juridische expertise.

Vraag 5
Pagina 17; Opstellen van een uitvoeringsaanpak netcongestie om ruimte te creëren op het elektriciteitsnet, netbewust te ontwikkelen en lokale opwek, opslag en energiereductie te stimuleren. Wanneer wordt de raad hierover geïnformeerd?
Antwoord
Daarvoor moet eerst een uitvoeringsaanpak netcongestie worden opgesteld. Dat staat gepland voor 2027.

Vraag 6
Pagina 20; Herijking van de museumplannen en de bibliotheek in de binnenstad van Steenwijk. Wat is daar de tussenstand van? Hoeveel euro aan voorbereidings- en advieskosten is tot dusver afgeboekt op het gestagneerde museum/bibliotheekproject?
Antwoord
In december zal de raad nader worden geïnformeerd over hoe het verder gaat met de museumplannen. Uw raad heeft op 4 april 2023 ingestemd met ode realisatie van het museumproject en op 10 september 2024 met de realisatie van een erfgoedhuis en de bibliotheek als huiskamer in de binnenstad. Bij de uitwerking bleek dat realisatie binnen het beschikbare budget niet mogelijk is. Daarover hebben wij de raad op 14 oktober 2025 geïnformeerd. Dit vraagt om een hernieuwde afweging. Naar verwachting leggen wij uw raad in december een adviesnota voor met uitgangspunten en een mogelijke richting voor het vervolg. Uw advies betrekken wij bij een nieuw raadsvoorstel, waarin wij ook de investering en de exploitatie onderbouwen. De voorbereiding is uitgevoerd conform de raadsbesluiten van 2023 en 2024, binnen het daarvoor beschikbaar gestelde krediet. Tot op heden is € 850.000 besteed, waarvan €320.000 voor projectleiding, € 300.000 voor ontwerpkosten, € 55.000 voor project coördinatie, € 50.000 voor onderzoeken, € 45.000 voor architect kosten, € 30.000 voor adviezen en € 50.000 voor overige kosten. Het betreft hier kosten vanaf de periode 2021.

Vraag 7
Pagina 31; PAK'M deelfietsennetwerk; de provincies dekken ongeveer twee derde van de kosten, waar de deelnemende gemeente gezamenlijk de rest cofinancieren. Het deelfietsennetwerk is in Steenwijkerland in de begroting niet sluitend. Kan het college voor het PAK'M deelfietsennetwerk per hublocatie het gemiddeld aantal ritten per dag, de gemeentelijke bijpassingskosten per rit, en het totale exploitatietekort over 2026 en 2027 overleggen?
Antwoord
De begroting voor het deelfietsennetwerk PAK'M is sluitend. Er is dan ook geen sprake van een exploitatietekort voor 2026 en 2027. De gevraagde gegevens over het gemiddeld aantal ritten per dag per hublocatie vergen veel uitzoekwerk en kunnen niet binnen de gestelde beantwoordingstermijn worden aangeleverd.

Vraag 8
Pagina 32; Matching-tool werk en inkomen. Is hier sprake van een bezuiniging vanuit het UWV waarvan de taken terecht komen bij de gemeente? Op welke wettelijke grondslag berust de structurele uitgave van 30.000 EUR per jaar?

Welke taken van het UWV worden hiermee zonder rijksgelden overgenomen? Maakt de matching-tool werk en inkomen ook gebruik van algoritmes die registratieplichtig zijn in het Algoritmeregister?

Antwoord

De matchingtool van het UWV wordt uitgefaseerd omdat de achterliggende systemen technisch verouderd zijn en niet meer voldoen aan de huidige eisen voor informatiebeveiliging, privacy en gegevensuitwisseling. Gemeenten moeten daarom zelf voorzien in een passend matchingsysteem. Er is geen sprake van een overdracht van wettelijke UWV-taken, maar van een wijziging in de informatievoorziening.
De uitgaven houden verband met de bestaande gemeentelijke taken op het gebied van participatie en arbeidsinschakeling, zoals vastgelegd in de Participatiewet. De structurele kosten zijn geraamd op € 30.000 per jaar, op basis van ervaringen bij andere gemeenten.

Binnen de arbeidsmarktregio vindt afstemming plaats over gegevensuitwisseling en matching, onder meer via de landelijke voorziening VUM (Verbeteren Uitwisseling Matchingsgegevens).

Omdat de aanbesteding in voorbereiding is, is nog niet bekend of en welke algoritmes het systeem zal gebruiken. Bij de aanbesteding en implementatie wordt beoordeeld of registratie in het algoritmeregister aan de orde is.

Vraag 9

Pagina 33; Regenboogbeleid. De acceptatie van de LHBTIQ+ daalt onder jongeren in Nederland ondanks dat veel gemeenten in Nederland een regenboogbeleid aanvoeren. Worden er ook meet indicatoren afgesproken voor deze structurele uitgave in beleidskeuze 2.2 (pagina 32) en de verstrekte begrotingssubsidie (pagina 136)? Wordt er door de gemeente actieve evaluatie gepleegd onder de niet accepterende groep welke beweegredenen zij hebben? Kan de raad worden voorzien van de begroting van de lokale stichting Regenboog?

Antwoord

Voor de voorgestelde structurele uitgaven bij beleidskeuze 2.2 en de verstrekte begrotingssubsidie zijn geen afzonderlijke meetindicatoren afgesproken.

Het regenboogbeleid wordt momenteel geëvalueerd. De resultaten worden naar verwachting in december 2026 opgeleverd. De evaluatie brengt de huidige stand van zaken en mogelijke kansen voor de verdere ontwikkeling binnen het regenboogbeleid in beeld.
De acceptatie en veiligheid van LHBTQIA+ inwoners worden gemeten via de welzijnsmonitor LHBTQIA+ Gelderland en Overijssel.

De gevraagde begroting betreft de bedrijfsvoering van een zelfstandige private stichting en maakt geen deel uit van de programmabegroting van de gemeente. Daarom voegen wij deze niet toe aan de beantwoording.

Vraag 10

Pagina 33; Er is projectleiding nodig voor de ruimtelijke inpassing van fysieke netversterking en er wordt specialistische juridische expertise ingeschakeld om netbewust bouwen en ontwikkelen af te dwingen. Wie of wat wordt door de gemeente afdwingen Dwingen bij burgers, organisaties, bedrijven of andere overheden? En welke handhavingspositie heeft de gemeente hierin?

Antwoord

De vraag wordt begrepen als: *wat* wordt door de gemeente van wie afgedwongen.

De veronderstelling is dat gemeenten via het omgevingsrecht enkele mogelijkheden hebben om ruimtelijk beter te sturen op netinpassing, het bijeenbrengen van vraag, aanbod en opslag en het beter benutten van beschikbare capaciteit. Dat kan bijvoorbeeld door het werken met netbudgetten (bepaalde hoeveelheid KW/MW per …) om ontwikkelende partijen te bewegen om zuinig te zijn met hun stroomvraag, waardoor zowel hun project als het project van anderen meer kans maakt op een (tijdige) aansluiting. Hoe dat exact moet, moet eerst worden onderzocht.

Vraag 11

Pagina 33; Met het aanstellen van een bibob-onderzoeker is er voldoende capaciteit om de wettelijke taken zorgvuldig en tijdig uit te voeren en wordt de vereiste functiescheiding hersteld. Verwacht het college dat deze benodigde capaciteit ook doorloopt ná 2030? Of hij is alleen structureel tot 2030?

Antwoord

Ja, de benodigde capaciteit is ook nodig na 2030.

Vraag 12

Pagina 33; Illegale bewoning bedrijventerreinen. Dit lijkt te worden bekostigd via incidentele onttrekking uit de algemene reserve vrij besteedbaar. Kan er een nadere duiding worden gegeven hoe deze kostenopbouw tot stand is gekomen? Of is de begroting van dit specifieke pilotproject beschikbaar?

Antwoord

De geraamde kosten hebben betrekking op de inhuur van externe toezichtcapaciteit. De geschatte kosten bedragen € 100.000 voor 2027 en 2028.

Vraag 13

Pagina 34; Uitbreiding Boa formatie; Kan het college delen hoe de prioritering van taken binnen de nieuwe formatie gaat plaatsvinden? Wordt er bijvoorbeeld meer ingezet op parkeerhandhaving? Is er ook een onderverdeling per kern bijvoorbeeld?

Antwoord

Zonder uitbreiding moeten keuzes worden gemaakt en dat betekent dat bepaalde werkzaamheden in de lage prioriteit niet meer uitgevoerd kunnen worden. Dit gaat dan met name om:

- Voorwerpen op/aan de weg (containers, bouwmaterialen, bootjes e.d.)
- Hinderlijke beplanting (ter voorkoming van gevaarlijke situaties)
- Carbidtoezicht op 31 december (naleving APV)
- Recreatief nachtverblijf (controles op wildkamperen)
- Voertuigen van autobedrijven (controle parkeerexcessen)
- Grote voertuigen (controle parkeerexcessen)
- Uitzicht belemmerende voertuigen (controle parkeerexcessen)
- Markten (controle weekmarkten en standplaatsen)
- Foutief parkeren (controle blauwe zone en excessen)
- A en B-evenementen (controle vergunningplichtige evenementen met laag en middel risico).

Er is geen onderverdeling per kern beschikbaar.

Vraag 14

Pagina 35; Professionalisering website; De jongere generatie maakt in toenemende mate gebruik van AI-tooling zoals ChatGPT. Heeft het college een actieplan om de vindbaarheid van integere informatie vanuit de gemeente te valideren en te verbeteren? Toetst de gemeente website aan Generative Engine Optimization en Search Engine Optimalization? Zo ja, in welke frequentie? Toetst de gemeentelijke

website met enige regelmatigheid ook de toegankelijkheid? Bijvoorbeeld aan EN301549 en WCAG2.1? Zo ja, in welke frequentie?
Antwoord
We gebruiken een analyseprogramma voor onze website. Dit analyseprogramma scant onze website minimaal eens per week. Alle webpagina's worden hierbij gecontroleerd op verschillende punten, waaronder toegankelijkheid en SEO. De resultaten van deze scan gebruiken we om de website continu te verbeteren. Op dit moment biedt het analyseprogramma nog niet de mogelijkheid om onze website specifiek op GEO te controleren. Dit is één van de punten die wij willen verbeteren. Eens per drie jaar wordt een externe en onafhankelijke audit uitgevoerd op onze website. Dit is een wettelijke verplichting.

Vraag 15
Pagina 87; Informatiebeveiliging- en voorziening; Er worden de komende jaren een aantal kernsystemen vernieuwd, worden hierin veel wijzigingen verwacht in het algoritmeregister van de gemeente? Welke kernsystemen worden in 2027 – 2030 vernieuwd?
Antwoord
Het Financieel systeem, HR-systeem en onze burgerzakenapplicatie worden in die periode vervangen. Hierin worden weinig tot geen wijzigingen verwacht voor het algoritmeregister van de gemeente.

Vraag 16
Pagina 98; Woningbouw; Heeft het college een prognose hoeveel van deze woningen (in aantal) naar statushouders gaat?
Antwoord
We hebben een wettelijke taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Met corporaties hebben we in de meerjarige prestatieafspraken afgesproken dat maximaal 10% van de vrijkomende huurwoningen wordt aangeboden voor statushouders. Het aantal sociale huurwoningen, zowel bestaande als nog te bouwen, dat aan statushouders wordt toegewezen, is afhankelijk van de taakstelling en het aantal vrijkomende huurwoningen bij de corporaties.

Vraag 17
Weegt het voldoen aan de EU AI Act mee bij de selectie van leveranciers binnen de inkoopvoorwaarden van de gemeente?
Antwoord
Selectie van leveranciers worden periodiek geactualiseerd op basis van nieuwe regelgeving.

Vraag 18
Vind er bij de implementatie van beheersystemen, AI of algoritmes vóór de gebruikname ook een DPIA een Data Protection Impact Assessment plaats?
Antwoord
Indien nodig zal er inderdaad een DPIA plaatsvinden.

Vraag 19
Aan welke voorwaarde moet een algoritme voldoen om in het algoritmeregister te worden opgenomen?
Antwoord
Onze gemeente heeft geen hoog-risico algoritmes en daardoor geen wettelijke publicatieverplichting. Wij publiceren vanuit transparantie toch actief. Er staan nu 6 algoritmes van onze gemeente in het register dit zijn toepassingen met een lager risico.

Vraag 20
Hoe valideert en evalueert de gemeente de toepassingen die AI gebruiken? Om bijvoorbeeld AI-hallicunatie of onrechtmatige toezeggingen te detecteren en te voorkomen?
Antwoord
AI wordt bij de gemeente alleen ondersteunend ingezet. Er is altijd menselijke tussenkomst: een medewerker controleert de uitkomst voordat die wordt gebruikt in een besluit, een advies of communicatie naar inwoners. AI neemt dus zelf geen besluiten en doet geen toezeggingen. De medewerker blijft verantwoordelijk voor het eindresultaat.

Vraag 21
Het IVP moet nog worden herzien, en er komt nog een beleidsplan toezicht en handhaving. Is er al wel een ruw concept beschikbaar op dit onderwerp? Wat is er dusver bekend over de invulling van dit budget, behalve wat wij lezen in de begroting?
Antwoord
Het integraal veiligheidsplan is in ontwikkeling. Bij het opstellen en de invulling wordt de gemeenteraad betrokken. Het beleidsplan toezicht en handhaving openbare ruimte zal aansluiten bij het integraal veiligheidsplan. Het is voor ons niet duidelijk wat u bedoelt met de invulling van dit budget.

Vraag 22
Kan het college een cijfermatige uitsplitsing verstrekken van het gereserveerde budget voor het projectmanagement en de planvorming van Tuk, Steenwijk-Zuid en de Spoorzone, waarbij per deelproject wordt gespecificeerd welk bedrag op peildatum 1 november 2026 reeds juridisch onomkeerbaar contractueel is vastgelegd bij externe stedenbouwkundige bureaus, en met welke projectontwikkelaars of grondeigenaren in de Spoorzone reeds intentie- of anterieure overeenkomsten zijn getekend waarin bouwhoogtes van meer dan drie bouwlagen zijn opgenomen?
Antwoord
Er zijn geen bedragen juridisch onomkeerbaar contractueel vastgelegd met een stedenbouwkundig bureau en er zijn nog geen intentie – en/of anterieure overeenkomsten gesloten met een projectontwikkelaar.

Vraag 23
Hoeveel aanvragen voor omgevingsvergunningen voor het splitsen van bestaande woningen, het transformeren van leegstaande winkel- of bedrijfspanden naar woonruimte en het plaatsen van mantelzorg- of jongerenunits op eigen erf zijn in 2024, 2025 en 2026 ingediend, hoeveel daarvan zijn afgewezen op grond van het huidige omgevingsplan, en wat zijn de gemiddelde gemeentelijke legeskosten en doorlooptijden voor een woningsplitsing?

Antwoord

Mantelzorgwoningen zijn vergunningsvrij. De overige gevraagde gegevens vragen veel uitzoekwerk en kunnen niet binnen de gestelde beantwoordingstermijn worden aangeleverd.

Vraag 24

Kan het college een overzicht verstrekken van alle fysieke, zonder digitale afspraak toegankelijke inloopspreekuren (voor ondersteuning bij zorgaanvragen, financieel beheer en overheidsbrieven) die in 2027 per kern (waaronder Steenwijk, Vollenhove, Oldemarkt, Blokzijl, Giethoorn en Kuinre) en per dorpshuis geopend zijn, en bevestigen dat bij de Doorontwikkeling toegang sociaal domein (Beleidskeuze 2.4) de papieren en fysieke aanvraagroute conform de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) onverkort behouden blijft?

Antwoord

Er is geen totaaloverzicht van alle diverse inloopspreekuren. Het maken hiervan valt buiten de reikwijdte van deze beantwoording.
Er zijn diverse mogelijkheden voor inwoners om zonder digitale afspraak naar een fysiek toegankelijk inloopspreekuur te gaan, zoals:

- inloopspreekuren vanuit Sociaal Werk de Kop en Formulierenbrigade
- inloopspreekuren van het Geldloket
- inloopspreekuren van Sociaal Team
- inloopspreekuren Gebiedsteams

Locaties en tijden van de betreffende inloopspreekuren zijn te vinden op de website van respectievelijk Sociaal Werk de Kop, het Geldloket en de gemeente Steenwijkerland.
Ook kunnen inwoners telefonisch en/of per email contact opnemen met zowel Sociaal Werk de Kop als ook de gemeente Steenwijkerland en wordt indien nodig op maat besproken op welke locatie een fysieke afspraak passend is (bijv. gemeentehuis, bij de inwoner thuis of op een andere passende locatie.

Vraag 25

Kan het college bevestigen dat het netto incidentele overschot van € 1.700.000 op de opvang van Oekraïense ontheemden (mutatie F.3.4) vrij van enige terugbetalingsplicht aan het Rijk in de Algemene reserve vrij besteedbaar vloeit, aangeven hoeveel recreatieve slaapplaatsen (in hotels, vakantieparken en groepsaccommodaties) in de raming voor 2027 nog aan de reguliere toeristische markt worden onttrokken ten behoeve van opvang, hoe groot de geraamde derving aan toeristenbelasting in 2027 is, en bevestigen dat de raad bevoegd is om bij de begrotingsbehandeling € 500.000 uit het opvangoverschot te oormerken ter compensatie van het verlies aan toeristenbelasting (€ 250.000)?

Antwoord

1. Deze vraag betreft het boekjaar 2026. Is geen vraag bij de programmabegroting, maar hoort bij de behandeling van de Najaarsnota. (Het verwachte incidentele overschot is overigens vrij besteedbaar.)
2. Er liggen op dit moment geen plannen om de gemeentelijke Oekraïne opvang in 2027 uit te breiden. Daarmee zal de raming gelijk zijn aan de inzet van 2026.
3. In de begroting is geen rekening gehouden met een derving aan toeristenbelasting.
4. De algemene lijn is dat positieve en negatieve resultaten afzonderlijk ten gunste of ten laste van de algemene middelen worden gebracht.

Vraag 26
Kan het college garanderen dat de structurele en incidentele bijdragen aan Dorpshuis De Botter (Beleidskeuze 5.2a, € 30.000 per jaar), Dorpshuis De Zandbelt (5.2b/c, netto € 92.000) en MFC Willemsoord (5.3a/b, netto € 288.000) niet leiden tot hogere zaalhuurtarieven voor lokale verenigingen, en aangeven welk financieel risico de gemeente in 2027–2030 loopt op de exploitatie van MFC Dalzicht en MFC De Burght als gevolg van de verhoogde onderhouds- en energielasten van de nieuw geplaatste klimaatinstallaties?
Antwoord
De meeste dorpshuizen zijn eigendom van een stichting. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor hun exploitatie en het bepalen van de zaalhuurtarieven. MFC Dalzicht en MFC de Burght zijn ons eigendom, maar het beheer en onderhoud van deze panden is belegd bij een beheersstichting. Beide panden hebben te maken met verhoogde onderhouds- en energielasten. De beheersstichtingen hebben de gemeente gevraagd bij te dragen. De omvang van de gevraagde gemeentelijke bijdrage is nog niet in beeld. Gesprekken hierover worden gepland met de besturen van beide MFC's.